

Szentendrasi Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

2000. szeptember

Ára: 62 Ft

VI. évfolyam, 9. szám

Dsida Jenő

Őszi legenda

Meredek szavai rázuhogtak
a házak görbe csatornáira,
keserves őszi délután volt
bus fátyolokkal a szemén.

Ütemes eső susogott sandán,
ázott a ferde uccák vándora:
Egy villantást keresett a fejében:
honnan került ide?

Bőséges szavai rázuhogtak
a szivek görbe csatornáira, -
minden csöpp nyomán gyermek
fogant,
kékszemű és glóriásfejű.

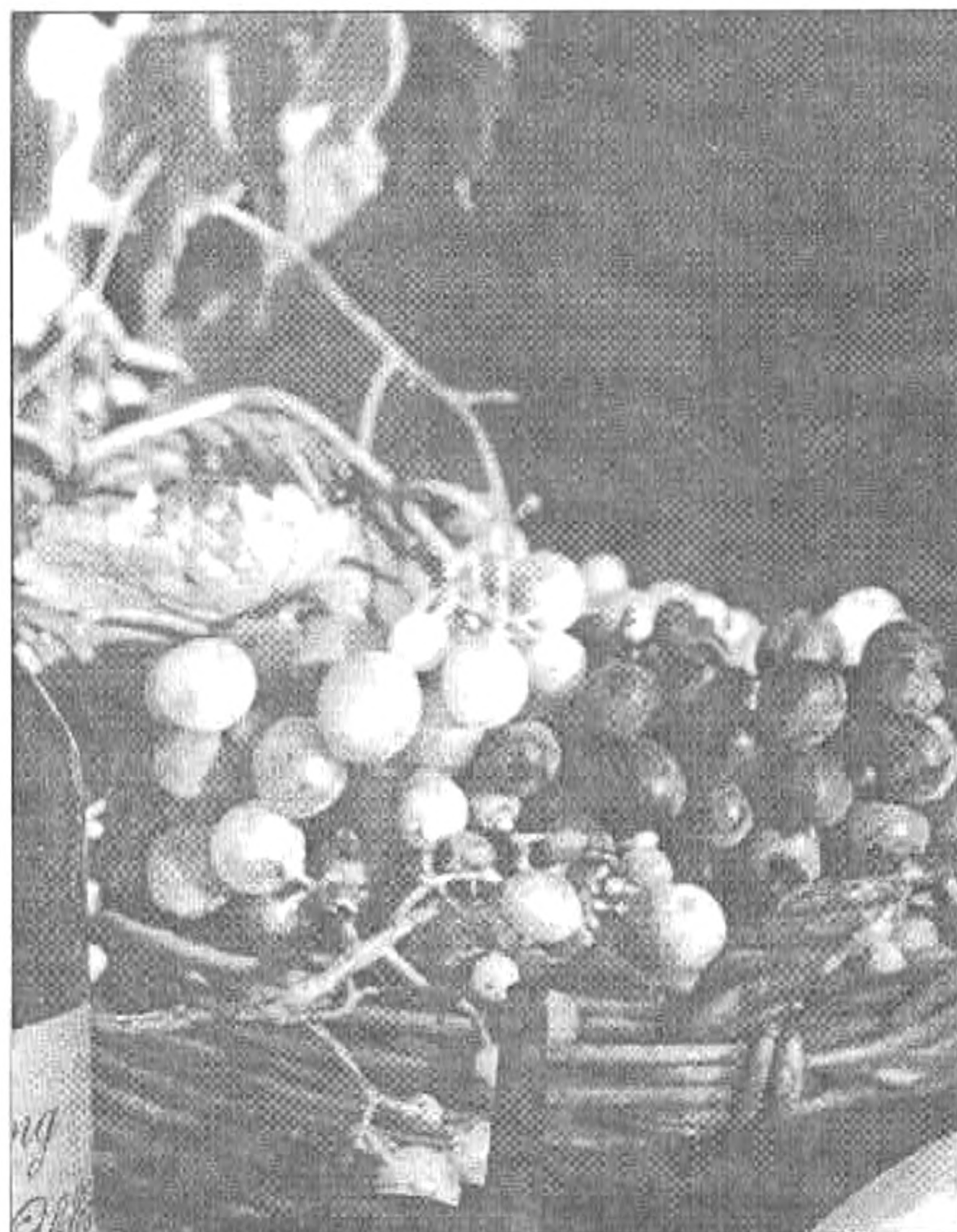
És lőn, hogy feltámadtak ellene,
álmában angyalok hirelték
s az asszony, az asszony, az
asszony
nem akart véle Egyiptoma futni!

Ütemes eső csobogott egyre
ázott a szürke uccák vándora.
Megölt gyermekek rekviemjét
zugatta a széllel az este.

Fáklyák gyultak amerre ment,
végtelen bánat szurka lángolt.
Egy őrült koldus az utcasarkon
fölismerte, fölzokogott -

s mondá neki: Felséges Ur!
jöjjön el a te országod! --
Hullt az eső nyögött az ősz
és új legenda született.

Kolozsvár, 1927. november 5.

A TARTALOMBÓL

A boldogabb családokért	2-3. oldal
Kollégiumba költözött a gyermek	3. oldal
Református hírek	4. oldal
Cserkészélet a táborban	4. oldal
Orbán Viktor miniszterelnök ünnepi beszéde	6. oldal
Helytörténeti vetélkedő	6-7. oldal
Beszélgetés Hadady László oboaművésszel ...	8-9. oldal
Lehet könny nélkül sírni	10. oldal
Fogyatékosági támogatásról	11. oldal
Vállalkozói gépjárművek költségelszámolása	12. oldal
Előkészületek az őszi vetéshez	13. oldal
Október 1. - Az Idősek Világnapja	14. oldal
Katonasírok felkutatása	17. oldal

A BOLDOGABB

A Magyar Katolikus Püspöki Kar körlevele a hívekhez és minden jóakarathoz

2. SZEMÉLY ÉS KÖZÖSSÉG: KÉPÜNK AZ EMBERRŐL

2.1. A család mint társadalmi közösség

51. A család és a házasság intézménye valamilyen formában minden társadalomban létezik. A családi kapcsolatok sajátos mikrovilágot alkotnak, meghatározott belső törvényekkel, szokásokkal, hagyományokkal. A „család-világok” számos viselkedési szabályt tartalmaznak: hogyan kell a családtagoknak egymással érintkezni, beszélni, együttérzést, olykor ellenvéleményt, indulatokat kinyilvánítani vagy éppen elrejtetni. Az együttélés és az együttműködés összetett kapcsolatrendszerben valósul meg, amely átsegít a mindennapok nehézségein, erősíti a kölcsönös alkalmazkodást és szolidaritást, a megkötött szövetségek szilárdságát. A legszorosabb kapcsolatok a gyermekek vállalásában és gondozásában együttműködő

férfiak és nők között jönnek létre. A család-világok a párkapcsolatok során fokozatosan formálódnak, s kialakításuk mindig együtt jár - nyílt vagy elfojtott - konfliktusokkal. Ez a család-világ határozza meg a család önálló lényegét, azonoságtudatát. A házastársak nem egyszerűen saját önálló lényükkel vesznek részt benne, hanem a megvalósított egység közös azonosságával is.

52. A párkapcsolatból kialakuló család fejlődésében fontos, hogy tagjai mennyire tudják megérteni egymás szüleinek, rokonságának értékeit, szempontjait és értelmezési mintáit, s mennyire tudnak és akarnak alkalmazkodni azokhoz. Saját családjuk megalapításakor természetesen megváltozik a családtagok személyes kapcsolatrendszere. Gyakori próbák, alkalmazkodási feladatok, olykor szakítások és

újrakezdések formálják a kapcsolatot, s alakítják annak saját világát. A családnak sok szempontból előre jelezhető, törvényszerű fejlődési szakaszai vannak. „Hosszú alku a házasság”, állítja egy szólás. A néphit szerint a házasság tartóssága idővel növekedhet: „hét tél, hét nyár próbálja meg őket”. Ahogy a statisztikai adatokból látszik, valóban az első években a leggyakoribb a válás.

53. A társas kapcsolatokat, a közösségi együttélés szabályait minden nemzedéknek újra meg kell tanulnia. A házasságralépők ezeket részben családjukból hozzák magukkal, részben a külvilágból tanulják el. A környezetükben látott minták kialakításában fontos szerep jut a kor-szellem, napjainkban egyre erősebben a média által sugallt eszméknek, magatartásformáknak, életvezetési stílusoknak. Meghatározó, hogy ki-ki mennyire tud kü-

lönbséget tenni a valóban értékes, követendő példák, és az értéktelen, sőt káros formák között. A házasságban szükség van a mindennapokon túlmutató olyan életszemlélet kialakítására, amely segíti a kapcsolódást a múlthoz, a jövőhöz és a tágabb társadalmi környezethez. Ez azért különösen fontos, mivel napjainkban meggyöngyölt a nagycsalád és a helyi közösség, a szokások és a hagyományok szabályozó funkciója.

54. A család a társadalom összetett funkciója, alapvető egysége. Életeret ad tagjainak, biztosítja az újabb nemzedékek létrehozását és fölnevelést, segíti a személy kiteljesedését és a konfliktusok megoldását. A család élettere legalább részben megvédhet a külvilág ártó hatásaitól, és otthont nyújthat tagjainak, amelyben a társadalmi szerepek kötöttségeitől felszabadultan önmaguk lehetnek,

ANYAKÖNYVI HÍREK

HÁZASSÁG

2000. február 18-án Danes Mária és Fabó István, május 20-án Rác Anita Mária és Egri Mihály, Sztó Mónika és Ficzere Ferenc Szilárd, június 10-én Fabó Ildikó és Nagy András, július 15-én Vereb Anikó Olga és Kozák Zsolt, augusztus 12-én Gácsi Ágnes és Farkas Imre, Bondár Erzsébet és Szín Pál, augusztus 19-én Asztalos Mária és Pálkás András, Kertész Beatrix Ágnes és Dóda Tibor, augusztus 25-én Marton Éva és Szécsi Árpád, szeptember 2-án Csík Henrietta és Szopka Attila kötötték házasságát.

HALÁLOZÁS

Római katolikus szertartással eltemetett halottaink:

SZÍN JÁNOSNÉ SINKA ANNA, István kir. u. 32. szám alatti lakos hosszantartó, súlyos szenvedés után augusztus 16-án meghalt. Élt: 63 évet. Gyászolják: testvérei családjakkal, nagybátyja, nagynénje és családjuk, meghalt testvéreinek a családjai, és a rokonság.

MAJOR PÁL I. kk. 4. szám alatti lakos augusztus 29-én csendesen elhunyt. Élt 74 évet. Gyászolják: gyermekei, és azok családtagjai, unokái, dédunokái, testvérei és a rokonsága.

SINKA MIHÁLY, Szent András u. 6. szám alatti lakos augusztus 30-án rövid, súlyos betegségben csendesen elhunyt. Élt 74 évet. Gyászolják: felesége, lányai, veje, unokái, testvére és családjai, feleségének testvérei, és a rokonsága.

BENCSIK LÁSZLÓ, Prohászka u. 18. szám alatti lakos, szeptember 1-jén váratlanul meghalt. Élt: 92 évet. Gyászolják: lányai, veje, testvéreinek családjai és a rokonsága.

VIG ISTVÁN, Kálvin u. 15. szám alatti lakos, rövid szenvedés után, szeptember 6-án visszaadta lelkét Teremtő Istenének. Élt 74 évet. Gyászolják: felesége, gyermekei, veje, unokái, feleségének rokonsága és a rokonság.

Református szertartással eltemetett halottunk:

KOVÁCS IMRÉNÉ GULYÁS ANNA, Kulich Gy. u. 20. szám alatti lakos szeptember 4-én elhunyt. Élt 72 évet.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Elcsitul a szív, mely értünk dobogott,
Pihen a kéz, mely értünk dolgozott,
Aki szeretett, az soha nem feled, mert
Te túléled az őst és a telet
Számunkra Te sosem leszel halott,
Örökké élni fogsz, mint a csillagok.”

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak, akik
szerető férjem, édesapánk, nagyapánk

KÖRMENDI ISTVÁN

temetésén öt utolsó útjára elkísérték, együttérző
szeretetükkel mély fájdalomunkban osztoztak.

A gyászoló család

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Szeretteim, én már elmegyek,
küzdöttem, de már nem lehet.
A csend ölel át és a szeretet,
Isten veletek.”

Fájó szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak, a jó
szomszédoknak, a kedves barátoknak, a volt
munkatársaknak és mindazoknak, akik drága szeretetünk
özv. **SZÍN JÁNOSNÉ**

temetésén jelenlétükkel és együttérző szeretetükkel mély
fájdalmunkban osztoztak.

A gyászoló család

CSALÁDOKÉRT!

emberhez a házasságról és a családról Magyarországon

bensőséges kapcsolatban egymással. Ugyanakkor szervezeti és gazdasági egység is, amelynek zökkenőmentes működését a családtagok átgondolt és tudatosan vállalt együttműködése tudja biztosítani. A család a gyermekvállalás és a gyermeknevelés helye, ezen keresztül válik a társadalom és a kultúra fenntartójává és gyarapítójává. A szülők feladata nem ér véget gyermekük megszületésével, felelősséget kell vállalniuk gyermekük jövőbeli életének alakításáért is. Ideális esetben ez a családi „háttér” határozza meg elsődlegesen a gyermekek életét. Segíti egyéniségük fejlődését, tájékozódásukat és elhelyezkedésüket a világban, megadja anyagi és szociális biztonságukat.

55. A család olyan személyes kapcsolatrendszert kínál fel tagjainak, amely lehetővé teszi önmegvalósításukat, életük személyes kibontakoztatását. A család ma a kommunikáció, a kölcsönösség, a biza-

lom, a felelősségvállalás, a leleményes problémamegoldás elszájtításának legdöntőbb helye. A család alapozza meg a gyermek helyes önbecsülését, önszeretettét, nevel rá az önismeretre és az önfegyelmre. Az ember számára olyan minőségű (például fenyegető vagy befogadó) lesz a világ, amilyenek a családi szocializáció során megismerte, s annyi boldogulási lehetőséget lát benne a maga számára, amennyit a családja megengedett neki. Az elsődleges szocializáció révén szerzett tapasztalat nem megváltoztathatatlan ugyan, de igen mélyen gyökerezik bennünk. Többnyire csak különleges esetekben lehetséges az emberek „újraszocializációja”, a világhoz való viszonyuk és világképük radikális megváltozása. A családban uralkodó szeretet egyszerre irányítja tagjainak életét, ösztönzi a szülőket

a gyermekvállalásra, erősíti az összetartozás érzését. Megerősíti és jutalmazza az egymás iránti hűséget és a gyermekgondozás eredményét: az utódok viszontszeretete jutalmazza meg a szülőket önfeláldozásukért.

56. A család az egyik legalkalmasabb közösség arra, hogy tagjai egymás segítségével oldják meg problémáikat, elégítsék ki személyes igényeiket. A felnőttek a családban bensőséges körébe vonulhatnak vissza a nyilvánosság elől, a gyermekek itt tanulhatják meg a beilleszkedést egy közösségbe, a harmonikus együttélést másokkal. Természetesnek látszik azonban, hogy a konfliktusok a családban is megjelennek. Ezek egy részét az élet normális velejárójának kell tekintenünk: megoldásukra minden családnak készen kellene állnia. Másik részük viszont - akár a család belső életéből, akár a külső környezetből

származnak - felkészületlenül éri a család tagjait. Napjainkban többnyire az értékek és normák változása okoz nehézséget. Ennek nyomán nagyobb szabadság érhető el a párválasztásban, a családi kapcsolatok alakításában, ez azonban több konfliktussal és kockázattal jár. A párkapcsolatokban résztvevőknek nagyobb személyes felelősséget kell vállalniuk, hiszen kevesebb a társadalom által felkínált viselkedésminta.

A családi konfliktusok keletkezésének, fennmaradásának, sőt kezelhetetlenné válásának leggyakoribb forrása a családtagok között megszakadó kommunikáció. Képtelenek megbeszélni egymással az esetenként fölmerült vagy tartósan kialakult feszültségeket, türelmetlenné, ingerültté válnak egymással szemben, nem is törekszenek a feszültségek feloldására.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„A sors nem kegyelmezett,
Csak az hal meg, akit elfelednek,
Örökké él, akit igazán szeretnek.”

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani mindazoknak,
akik szerettünk
SINKA MIHÁLY
temetésén megjelentek, jelenlétükkel, búcsúvirágaikkal,
együttérző szeretetükkel fájdalunkat enyhítették.

A gyászoló család

Kollégiumba költözött a gyermek!

Lezárult egy korszak és elkezdődött egy másik, melyet még nehezen tudunk kezelni.

Eltelt három hét az iskolából, lassan kezdünk hozzászokni, hogy a kis kollégistánk csak hétvégén van itthon velünk.

Kedves szülők! Leírom Önöknek azt a néhány gondolatot, melyet én is akkor kaptam egy kedves barátnőmtől, amikor kollégiumba költözött a fiam.

Nekem sokat segítettek ezek a sorok akkor!

„Egy könnyörtületes személy, látva hogyan küszködik egy pillangó, hogy kiszabadítsa magát a bábból, segíteni akart neki. Nagyon gyengéden kitégőztette a szárakat, így kialakított egy kijáratot. A pillangó kiszabadult, kibújt a bábból, bizonytalanul bukdácsolt, de nem tudott repülni! Valamit ez a könnyörtületes személy nem tudott! Azt, hogy csak a megszületés, kibúvás küszködésén keresztül tudnak a pillangók szárnyai megerősödni annyira, hogy repülni lehessen velük. Megrövidített életét a földön töltötte, sose ismerte meg a szabadságot, sosem élt igazán.”

Nyitott kézzel kell szeretnünk! Ez egy olyan tapasztalat, ami lassan ért meg bennem, a fájdalom tüzeiben és a türelem vizében kovácslódva. Azt tapasztalom, hogy muszáj felszabadítanom azt, akit szeretek, mivel ha rákuleszlek, rácsimpaszkodom, vagy megpróbálom irányítani, azt veszem el Tőle, amit megtartani próbálok. Ha megpróbálok megváltoztatni valakit, akit szeretek - mivel úgy érzem, én tudom milyennek kellene lennie -, akkor egy nagyon ér-

tékes jogától fosztom meg, a jogtól, hogy felelősséget vállaljon saját életéért, választásaiért, létformájáért.

Valahányszor ráerőltetem a kívánságomat, akaratomat, vagy megpróbálok hatalmat gyakorolni fölötte, megfosztom a fejlődés, és lehetőségeitől, az én birtoklási vágyammal korlátozom Őt, és teljesen mindég, hogy mennyire jó szándékkal.

Annyira szeretlek, hogy teljesen felszabadítalak, sétáljunk egymás mellett örömben és bánatban. Együtt fogok veled érezni ha sírsz, de nem foglak arra kérni, hogy ne sírj. Törődni fogok a szükségleteiddel, támogatni foglak, de nem tartalak vissza, amikor egyedül tudsz menni. Mindig készen fogok állni, hogy veled legyek a bánatodban, magányodban, de nem fogom elvenni Tőled. Igyekeznem fogok, hogy figyeljek a szavaidra, azok jelentésére, de nem ígérem, hogy mindig egyet fogok veled érteni. Néha dühös leszek, és akkor ezt nyíltan meg fogom neked mondani. A véleményünk lehet különböző, de mi akkor is egymáshoz tartozunk. Nem tudok mindig veled lenni, nem hallom meg mindig, amit mondasz, mert van amikor magamra kell figyeljek, magamra kell törődjek, és ilyenkor is olyan őszinte leszek veled, amennyire tudok. Tanulom, hogy ki tudjam ezt fejezni azoknak, akiket szeretek, akikkel törődök, akár szavakkal, akár érzésekkel.

Ezt úgy hívom, nyitott kézzel szeretni!

V.S-né

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Tied a csend és nyugalom,
Miénk a könny és a fájdalom.”

Fájó szívvel mondunk köszönetet a rokonoknak,
barátoknak, régi munkatársaknak, jószomszédoknak,
ismerősöknek, akik
PÁLINKÁS JÁNOS
temetésén őt utolsó útjára elkísérték, sírjára koszorút,
virágot helyeztek, részvétükkel mély fájdalunkat
enyhíteni igyekeztek.

A gyászoló család

REFORMÁTUS HÍREK

Jézus mondja: „Kövess engem!”

Az idén ötödik alkalommal rendeztük meg a békésszentandrás parókiaán a 6-14 éves korú iskolások számára a gyermek evangelizációs hetet, melyre Hollandiából is érkeztek közénk református fiatalok.

A napi programok középpontjában az evangélium állt. A reggel közös énekléssel kezdődött, majd két csoportban folyt a tanítás. Az óvodás és alsós korosztály szemléletesen, képszerűen hallhatta, láthatta a bibliai történeteket.

Hétfőn a Gazda és Lázár történetében úgy láthatták a két életút közti különbséget, mint a társasjátékokban a 6-os és 1-es dobások sorozatát, de a cél után kétféle ágazott az út. A gazdagnak nem a gazdagsága volt a büne, hanem hogy nem foglalkozott Isten dolgaival.

Kedden Mátéről, a vámszedőről szólt a történet, akinek lelke a sok csalás miatt egy palack fekete vízhez hasonlított. Miután Jézust megismerte és követte úgy tisztult meg a lelke, mint amikor az üvegből a piszkos vizet kiöntik és a helyébe tiszta víz kerül.

Szerdán az elveszett bárány példázatán keresztül azzal ismerkedtek a gyermekek, hogy Jézusnak az az egy elveszett bárány is fontos, aki távol van tőle. A gyerekek úgy tudták kifejezni, hogy szeretnék a jó pásztorhoz tartozni, hogy az elrejtett papírbáránykákra, amit ők kerestek meg ráírva saját nevüket, vagy jelüket, betehették az akolt jelképező dobozba.

Csütörtökön a talentumok példázatán keresztül arról szólt a tanítás, hogy mindannyian kapunk Istentől ajándékokat, tehet-

séget, amivel gazdálkodhatunk. Ha nem használjuk fel vagy elrejtjük, akkor elvesztjük, és nemcsak magunkat szegényítjük meg, hanem másokat is.

A biblia történetei nem csak régen megtörtént események voltak, hanem a mi életünkről és nekünk szólnak, ezért minden nap személyesen is válaszolhattak a történetekhez kapcsolódó kérdésekre a feladatlap segítségével.

A délelőtti szabadidős elfoglaltságok jól kapcsolódtak az elhangzott bibliai tanításokhoz. Ezek a hasznos időtöltések otthoni szabadidejük szervezéséhez is ötleteket adtak a résztvevőknek (gyöngyfűzés, bordszömvessző, mézeskalács sütés, színezés, gyurmázás, képmontázs készítés, üvegfestés).

A délutáni játékokban - amit a holland fiatalok szerveztek szá-

munkra - örömmel vettünk részt, ezeken még a nyelvi nehézség sem jelentett akadályt.

Örömmel és szívesen tanultunk új énekeket, amit különböző hangszerekkel kísérték holland vendégeink. Hozzá tartozott programunkhoz a szerdai hívogatás a csütörtöki szeretetvendégségre, ahol a gyermekek szüleivel és a meghívottakkal együtt örülhettünk a záró alkalomnak.

Nagyon jó volt együtt lenni és hálások vagyunk azért, hogy sokan kapcsolódtak be a munkába nemcsak közvetlenül, hanem süteménysütéssel, tea főzéssel, imádsággal, mosogatással. Reméljük, hogy a közös szolgálatnak lesz gyümölcse, és az elvetett mag egyszer ki fog kelni Isten dicsőségére.

Vincze Helga

Jézus mondja:

„Ha valaki nekem szolgál, engem kövesse; és ahol én vagyok, ott lesz az én szolgám is; és ha valaki nekem szolgál, azt megbecsüli az Atya.”

(János 12,26)

Köszönjük: mindannyiunk imádságát, mellyel munkatársaink lettek a gyermek evangelizációs hetünkön szolgáló: Gergely Ferenc Barnabás és Molnár Livia teológusoknak, akik a bibliai foglalkozásokat vezették; Vitális Évának, aki az énekeket tanította; Péter Szarka Katalin, Gelencsér Istvánné, Melis Orsolya csoportvezetőknek. Rajtuk kívül a kézműves foglalkozásokhoz nyújtott segítséget: Zeitler Róbertné, Bohák

Mónika, Sztankovics Klári, Vincze Helga, Klenk Annamária, Arnóczy Rozália, Kiszely Orsolya, Rimavecz Ági, Ladányi Anikó, Szakács Alíz, Gorda Sándorné Angéla, Kis Éva. Háziasszonyaink voltak: Arnóczy Ferencné, Kiss Lajosné és Kóródi Lászlóné. Hálások vagyunk mindannyiunk szolgálataért, és köszönjük a gyülekezeteknek a szeretetvendégséghez nyújtott segítségét.

Ezért, szeretett testvéreim, legyetek szilárdak, rendíthetetlenek, buzgólkodjatok mindenkor az Úr munkájában, hiszen tudjátok, hogy fáradozásotok nem hiábavaló az Urban. (1Korintus 15,58)

Cserkészélet a táborban

Millenniumi Honismereti Cserkészklubot szerveztek a szentesi, csongrádi és csépai cserkészcsapatok augusztus 7-17-ig. Munkájukban 9-13-ig mi, szentandrás cserkészek is részt vettünk.

Nagyon szép környezetben, évtizedes fák árnyékában, a Tisza árterében építették ki a tábor. Megérkezésünkkor meleg szeretettel fogadott bennünket a táborvezető.

Kárpátaljai és erdélyi cserkészekkel táborozhattunk együtt, így alkalom nyílt beszélgetések során életük és a kinti cserkészélet megismerésére.

Igen gazdag programokat szerveztek a tábor vezetői, s mind kapcsolódott valamilyen módon a magyar Millenniumhoz is. Megismerkedtünk őseink félelmetes fegyverével, az íjjal, íjászoktunk is; szép népdalokat tanultunk, ajándéktárgyakat készítettünk, tűzrakást gyakoroltunk, s természetesen készültünk a táborúzi játékokra.

Alkalmunk nyílt hosszabb kirándulásra is. Sokan Ópusztaszerre, a Történelmi Emlékparkot látogatták meg. Mi, békésszentandrásiak, társainkkal pénteken Budapestre utaztunk vonattal, így azon a napon már három órákor ébresztő volt a táborban. Az Országház mellett fővárosunk sok más nevezetességét is megnéztük. Visszaérkezésünk után vacsoráig - akinek a hajnali kelés ellenére volt még energiája - alkalom nyílt gyöngyfűzésre,

agyagözörsre vagy csuhébaba készítésre.

A szombati nap a tábor takarításával, akadályversennyel telt el. Este a táborúznál jó volt hallgatni Csikós Gyuri bácsi cserkészélményeit, majd az Erdélyből érkezett társaink műsorának tapsolhattunk.

Vasárnap délelőtti mindenki választási felekezete szerinti istentiszteleten vett részt. Több mint 150 cserkész a római katolikus nagytemplom búcsúján volt. Kiss Józsi és Kiss Erzs cserkészársaink ministrálásra is jelentkeztek, így a körmenet elején, a kereszt után ők vitték a gyertyát. Több ezer hívó vett részt a templom búcsúján.

Finom ebéd után délután a Körös-toroki strandon vidám fürdőzés frissített fel mindannyiunkat. Még ezen a délutánon részt vettünk Csongrádon a Piroksa városi templom mellett Antall József tiszteletére állított szobor avatásán. Közreműködőként mi, cserkészek, vihattuk a megemlékezés koszorúit.

Este a táborúznál műsoros vetélkedőn vettünk részt.

Az öt nap ilyen gazdag programmal gyorsan eltelt. Hosszú névsort kellene összeállítani, ha minden közreműködő nevét fel akarnám sorolni, akik Dr. Verkerdi Sándor körzeti cserkészparancsok kérésére a tábor sikeréért fáradoztak. Köszönet nekik érte!

Dudás Mária
cserkész őrvezető

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

„Annyira akartam élni, a betegséget legyőzni
Búcsúztam volna tőletek, de erőm nem engedett.
Így búcsú nélkül szívetekben élhetek.”

Fájó szívvel mondunk köszönetet mindazoknak a rokonoknak, barátoknak, szomszédoknak, ismerősöknek, akik szerető feleségem, édesanyám, nagymamám

KOVÁCS IMRÉNÉ szül. GULYÁS ANNA

temetésén megjelentek és őt utolsó útjára elkísérték, sírjára virágot helyeztek.

A gyászoló család

Hock János

NEMZETI DICSŐSÉGÜNK

Ignotus: Nagy Lajos kora

Kelet és Nyugat össze-ölelkezésének, Kelet és Nyugat mesgyéjén tanyát ütött magyarságnak, Európa közepébe idecseppent, gyökeret vert, kivirágzott, gyümölcsöt termő kis darab Ázsiának jelképe s egyben legszebb valósága: örök dicsőség s leltűnt magyarság hajnali s alkonyi elegyes fényében ragyog az utód felé a tizennegyedik század. A hetvennégy esztendő, mely a félig-meddig kalandor szicíliai királyi vérnek, Carobertonak, magyar királylyá való választásától, a világ egyik leghatalmasabb urának, az ízig-vérig magyar Nagy Lajos királynak haláláig eltelik (1308-1382), második honfoglalása a magyarságnak. A történelem néha, mintha programot állítana a nemzetek elé. Ilyen program volt a tipikus Keletnek s a tipikus Nyugatnak: a magyaroknak s az Anjouknak találkozása. Nép, amely tele van büszkeséggel, önállósággal, a maga úri jogainak kevély tudatával: ez az egyik fél, Európának akkori rabszolga és hűbéres, dinasztiai csereberélő s házassági üzletei számára akarat nélkül való jószágzámba menő népei közt sajátos és idegen jelenség. Ez a Kelet virágja, illet Európa nem terem. A másik fél a nemzetközi dinasztia, melyben egybefolyik olasz és normann vér, ma Angliában úr, holnap szicíliaiban, lenn a Havasalföldön s fönn Lengyelországban, s más jogot, törvényt, vagy köteleket nem ismer, mint a maga uraságát. Ez meg egészen európai termék s a magyarság előtt megfoghatatlanul idegen. Mikor Károly Róbert követeli a magyar trónt, csak mert ő az ötödik István dédunokája; mikor fia Gentile, a pápa követe, a Krisztus helytartója jogánál fogva megteszi Ká-

roly Róbertet Magyarország királyának: e beszédet, melyet Londontól Nápolyig mindenütt megértettek volna, a királyi érzésű és buzgóan vallásos magyarság még sem akarta megérteni. A nyugati herceg, de még a tudós és nagy emberismerő papi fejedelem előtt is első percze különös, mulatságos és gyermekesen makacs hajszálhasogatásnak tetszhetett csak, mikor a kevély keleti urak kifejtették előttük, hogy nekik ugyan kell a szicíliai herceg, de csak a maguk akaratából és szabad választásából, de még a Szent Széknek sem parancsolatjából. Ám annyi fenség volt ebben az önértékben, hogy önkéntelen meghajolt előtte a világi s az egyházi fejedelem is. E napon kezdődött meg az a vegyi folyamat, mely a Nagy Lajos korszakát adja a történelem Pantheonja számára.

Károly Róbert az átmenet Nagy Lajos felé. Ő maga fölfuvalkodott nagyúr, ki agyonfinomodott olasz létére, mélyen megveti a barbár népet, melynek fölébe került. E nép, mely még gőgösebb, még fölfuvalkodottabb nagy urak közt oszlik meg, kik előtt értéktelen elpuhultság a nyugati műveltség s túrhetetlen rabság a nyugati fegyver. De a Caroberto fegyverei előtt sorra meg kell hajolni a Csákoknak, a Záchoknak s az erdélyi vajdának. Viszont az Anjouvértnek a koronázó esküt latinon kívül magyar nyelven is le kellett tennie. Így ütközött s egyben csiszolódt is össze élről-élre e két kemény drágakő. Nagy Lajos alatt már együtt ragyog s ragyogása betölti a világot.

Európa történetében Nagy Lajos az első tudatos nemzeti király. Az ő idejéig a királyság a nemzetek fölött állott - ő volt az első, ki erejét a nemzetből merítette. Ilyen alakulat akkoriban csak magyar földön ke-

letkezhetett: az alkotmány s a nemesi egység hazájában. A magyar adta az akkori világnak azt a tanítást, hogy akik egy korona alatt élnek: egyek, s nem királyi kegyelemből élnek, hanem a maguk jogán. Így ismertették meg a királyságot egy addig ismeretlen valamivel: a kötelezettséggel. Az Anjouk meg olyasmit hoztak magukkal, ami a Duna mentén volt ismeretlen: rendet és fegyelmet. Mindenek atyja csak úgy lehet a király, ha ura is mindeneknek s mindenkinek jogát csak úgy tisztelheti egyformán, ha mindenek felett egyformán úr. S ha király és nemzet fölött egyformán legfőbb egység a szent korona, a ragyogását egyformán kell szolgálniok vér- és pénzzadóval. A magyar közjogi sajátságokból s a nyugati hűbériségből ami jó és életrevaló, az Anjouk uralkodása alatt így olvad egybe azzá az eleven egészszé, mely Anglián kívül Magyarországot teszi a közjog s az alkotmányosság klasszikus hazájává.

E kelet-nyugati új szellem az, mely Nagy Lajos alatt világraszóló csudákat mivel. Ez váltja az olasz s francia fejedelmi vért magyarra, melynek pezsgéséből kiforr a fajszeretet s a nemzeti kegyelet, mely a középkorban oly idegenszerű. Nagy Lajos azzal kezdi királyságát, hogy elzárándokol a nagy nemzeti király, Szent László nagyváradi sírjához. Megiratja, melyekkel addig senki sem törődött, a magyar nemzet krónikáit. Más trónokra való igényeiben nemcsak a vérség jogait hangoztatja, hanem, például a Balkán és Dalmácia felé, a magyarság történeti igényeit is. Viszont a magyar típus is megváltozik. A Kupák és Gyulák, a Vatikán, a Csákok s a Záchok zabolátlan és forradalmi alakjait fölvaltják a Szécsy Dezsők, kik, mint ez a Havasalföld szorosaiban

Róbert Károlyért, életüket adják a királyért; a Laczfia, a Kontok, a Gilétek s a Telegdiek, kik a király hadvezérei és diplomatái. S ezzel egyben bevonul a magyarság az európai diplomáciába is. Magyar urak s magyar főpapok járnak Avignonba, Nápolyba, Lengyelországba s Oláhországba, - a magyar király visegrádi palotája pedig vendégül látja a világ urait s azok követségeit. Egyetemek alakulnak, paloták emelkednek s Kelet népe eltelelik a Nyugat műveltségével. S ez nem czafrang, nem külső máz, nem különösség többé: nem exotikum már a magyarság, mint volt addig még hatalmas erő kifejtéseiben is, mikor kalandozásait a nyugat egy sorba vetette a hún- és tatárjárásokkal. A magyar lobogó együtt leng a többi népekével; a magyar király igénye s a magyar nemzet uralma nem természetellenesebb és nem jogtalanabb akár a császár igényeinél és jogcímeknél sem. A magyar tette az Anjoukat nagy dinasztiaivá s az Anjouk szerezték meg a magyarságnak az európai polgárjogot.

S ez az igazi nagy érték, mely az ő idejükből a mi számunkra megmaradt. A három tenger mosta nagy birtokok széjjelestek, más kézre kerültek; a magyar lobogó véresen és megtépve merül alá és merül föl a történet sokadalmaiban s a magyar dicsőséget hosszú időkre beárnyékolta a magyar gyász. De hogy az Európa közepén társtalan és rokontalan árválkodó maroknyi magyarság az élet minden gyökérszállával egybenőtt a történelemcsináló világgal s lombjait bármint megtépte a vihar, e gyökerei épek maradtak, folytonos újjászületésre: a magyarság nemzeti életének ez a titka a Nagy Lajos idejének öröksége. A világtörténet szótárába ő iktatta bele a magyar nevet.

MILLENNIUMI

Orbán Viktor miniszterelnök beszéde 2000. augusztus 20-án

Az álmoknak nem lehet határt szabni

Egy álmommal kezdődött. Egy asszony álmával. Emese arról álmodott, hogy fia születik, aki nagy dolgokat visz majd véghez. Ez az, amiről álmodnak az anyák. A fiú megszületett. És mert mi, magyarok, szeretjük nevükön nevezni a dolgokat, az Álmos nevet kapta. Álmos élére állt népének, amely elvágódott az ázsiai sztyeppékről. Ezért elindult, hogy új hazát keressen. És otthonra lett a Kárpát-medencében. Így válnak az álmok valósággá.

Egy álmommal kezdődött. Ezúttal egy férfi álmával. Ezer évvel ezelőtt élt egy férfi, itt, a Kárpát-medencében, aki hinni mert abban, hogy megszületik Európa szívében egy erős, gazdag, független, szabad európai ország. A magyarok országa. Ezt álmodta a szent király. A magyarok országa, melyet saját természetünkhöz és saját törvényeinkhez igazítunk, s így otthonunkká válhat. István az idegen népek gyűrűjében, a keleti és a nyugati világ határán országot, hazát alapított. Nem években gondolkodott, hanem nemzedékekben. Így kerülhetett el, hogy foglyul ejtse álmát az idő. Az ő éleslátása és vasakarata nélkül ma talán csak porfelhő lennénk, amelyet egy hajdan nagy nemzet vert fel a történelem országútján. Elvégezte, amit rábízott a sors. És éppen bennünket, ma élőkét választott az idő arra, hogy megérjük és ünneppé emeljük államunk alapításának ezeréves fordulóját, a magyar millenniumot.

Közös alkotás

Mert így válnak az álmok valósággá. Az ezeréves keresztény magyar állam a magyar nemzet közösségének nagy és maradó alkotása. Közös alkotás, amely ezer esztendő összes nemzedékének, az ország összes valaha volt polgárának munkájából, harcából, szenvedéséből, kudarcából, sikeréből, reményéből és akarásából született. Közös alkotás, mindannyiunk tulajdona. Amikor István király emléke előtt fejet hajtunk, tisztelettel, hálával és elismeréssel emlékezünk meg mindazokról, akik harminchat emberöltőn át becsülettel tették a dolgukat. Aki mindig a helytől áll, nem ismeri a feljutás örömeit. Bennünket ez a veszély ritkán fenyegetett. A XX. század minket, magyarokat különösképpen megpróbált. Keserves és nagyképi század volt, s csaknem összetörte álmunk, Szent István nagy álmát. Elviseltünk kilenc rendszerváltást, túlélünk hat államformát, négy határrevíziót, három forradalmat, két világháborút, és kibírtuk, hogy háromszor léptek idegen csapatok az ország területére. Bizony „megnehezült az idők viharos járása felettünk”. De akinek nagy céljai vannak, azt még az ellenségei is útjára segítik. Mert amit túlélünk, erősebbé tesz bennünket. A magyar embert sokan korholták lomhának tűnő, késlekedő, álmódzó természetéért. De ezer évvel a csontjainkban nekünk már nincs okunk kapkodásra. Előnyei is vannak a magyar természet ráérős szemlélődésének, megfontolt kivárássainak, álmai mellett kitar-

tó, konok természetének. Megtanultuk, ne fűzzünk törekény reményeket a változó korszallemek könnyű divatjaihoz. „A por siet, a kő ráér.” Nagy, bírodalomalkotó népek elviselhetik, hogy divatos eszmék bódulatában utat tévesszenek. De a magunkféle nemzetnek elegendő lehet egyetlen elhibázott lépés, egyetlen megszedülés, hogy függetlenségünk, szabadságunk, létezésünk végveszélybe jusson. Nekünk magyaroknak, a mélyebb hangokra, a tágabb összefüggésekre, a saját álmunkra kell figyelniünk. Súlyos leckék, pótolhatatlan veszteségek sorjázna e tudás mögött. Csak az utolsó hatvan esztendőben több mint egymillió embert veszítettünk. A Don-kanyarban elesetteket, az elhurcolt zsidó honfitársainkat, a kitelepített német származásúakat, a „málenkij robotosokat”, s 1956 mártírjait és az elmenekült kétszáz ezer életerős, tehetséges magyart. Fájdalmas csapások ilyen sorozata más, talán népesebb nemzeteket is porba sújtott volna. Nem csoda, hogy Magyarországnak elege lett azokból az ebédmeghívásokból, ahol Magyarország volt az étel.

Kell érzés is, szenvedély is

Nagy alkotásokat nem lehet hideg fejjel, papíron és körzővel kiszámítani. Az igazi remekmű nem is olyan tökéletes. De álmom van benne. Kell érzés is, szenvedély is, odaadás és áradás is az alkotáshoz - így gondolta Márai. Igaza lehet. Papíron és mérnöki számítások szerint hideg fejjel kevesen jósltak volna nekünk nagy jövőt a Kárpát-medencében. Mi most mégis itt állunk az

új évezred küszöbén. Miénk a pillanat és miénk ez az esztendő, amelynek minden napja a mi közös ünnepünk. Miénk 2000. augusztus 20., a mi országunk ezredik évének legfényesebb napja. Ez a magasles, ahonnan évszázadok erdején tekintünk végig.

Gazdag és erős Magyarország

Ezer év erőt adó nyugalomával mondjuk: kell, hogy legyen újra magyar álmom. Egy gazdag és erős Magyarország. Egy nemzet Európa szívében, amelyet magunkban bízó, szabad és büszke emberek építenek maguknak a saját szájuk íze szerint. Egy sokasodó, erős, független, szabad Magyarország. A magyarok országa. Ami mindannyiunké. Az idegenbe szakadt és az anyaországban élő magyarok közös álma. Mindenkié, akinek megadatott, hogy Magyarországon szülessen. Mindenkié, akinek megadatott, hogy ehhez a nemzethez tartozzon. Tudja és érezze Magyarország minden polgára: csak együtt álmodhatunk nagyot. Mert senkit nem nélkülözhetünk. Mert mindenki-re szükség van, és mert senki nincs, akinek álmáról lemondhatnánk. És érezze ezt Madéfalva minden székelye, csíki és gyimesi keresztalja, Kolozsvár összes magyar lelkű polgára, érezzék a Márai nyelvet őrzők Kassán, érezzék Kárpátalja sűrű sorsú magyarjai, és érezzék a háború dúlta Délvidék megszorítottjait is. A gazdag és erős nemzetet velük együtt álmodjuk. Szent István álmában ők is benne vannak. Mert az álmoknak nem lehet határt szabni.

HELYTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐ

A Békéssy János Helytörténeti és Hagyományörző Egyesület Millenniumi játékot hirdet Békésszentendrési helytörténetével kapcsolatos témákban. A vetélkedésen részt vehet bárki, aki a Szentendrési Híradó hasábjain megjelenő három forduló feladatainak megfigyelését a megadott határidőig a Pergamen Papírboltban elhelyezett gyűjtőláda-ba bedobja. A harmadik fordulót követően a legjobb összeredményt elérők nyilvános döntőn vehetnek részt. A győztes versenyzők értékes díjazásban részesülnek! Kellemes Időtöltést, jó szórakozást kívánunk!

I. forduló

1. Mióta jegyzi a „történelem” is a település nevét?

1. 1100-as évek
2. 1463-tól
3. 1287-től

2. Az újratelepítés után kié volt először?

1. Báró Száraz György hétszemélyes táblaíró
2. Báró Rudnyánszky József
3. Tolnay István megyei képviselő
3. Ki formázta meg Vértessy Mihály szobrát?
 1. Mátrai Lajos György
 2. Mihály Árpád
 3. Mikus Sándor
4. Ki volt dr. Dunay Alajos?
 1. tanító
 2. plébános-esperes
 3. orvos
5. Mi a szuszék?
 1. fából készített nyugágy

OLDALAK

2. gabona, vagy liszt tartására való láda
3. háromlábú kerek szék
6. Mi volt Tessedik Tsz iroda épületének valódi neve?
 1. Hunyadi-kastély
 2. Rudnyánszky-kúria
 3. Citó-kastély
7. Ki adta a Hunyadi Mátyás nevet a Sportegyesületnek?
 1. Sinka Ferenc főjegyző
 2. dr. Pálkás Ferenc
 3. Bencsik Mihály
8. Mikor jelent meg a Szentandrás Híradó első száma?
 1. 1994. december
 2. 1996. március
 3. 1995. április

9. Mikor adták át a békésszentandrás Duzzasztóművet?

1. 1941. szeptember 12.
2. 1942. október 15.
3. 1940. november 3.

10. Mikor kapta a Hunyadi János nevet az iskola?

1. 1989. május 3.
2. 1992. április 8.
3. 1990. június 2.

A megfejtéseket október 7-én (szombat) 11.00 óráig dobhatják be a fentebb említett helyen.

Békéssy János Helytörténeti és Hagyományörző Egyesület

Szent István Nap 2000.

Az idei Szent István nap augusztus 19-én este kezdődött. Napnyugta után a Körös vizén apró fények gyúltak és „úsztak” a Sporttelep felé. Igazán szép látványt nyújtott, ahogyan a vízben visszatükröződtek a lámpácskák, amelyeket a kajakosok kormányoztak hajóikkal a sötét vízen.

Ezután éjszakába nyúlóan ki-ki beszélgethetett, táncolhatott, szórakozhatott kedvére. Másnap reggel ünnepi szent mise és Kenyéráldás köszöntötte a napot. Délután megrendezésre került a Szent-István Kupa. Sajnos a tavalyihoz képest lényegesen gyéresebb volt a jelentkezés! Ennek ellenére egy remek mérkőzésen sikerült megvédenie az

Arany Patkó csapatának a kupát. (Arany Patkó - Kajakosok 5:3) Délben a birkapörkölt illata a büfébe csábította az éhes érdeklődőket. Délután egy nemes küzdelemben megtudhattuk, hogy 2000-ben ki Békésszentandrás legerősebb embere. A babérkoszorú Bencsik Róbert nyakába került, a dobogó második és harmadik helyére Kiss Gábor és

Szekeres András (Debrecen) állhatott fel.

Talán a nagy meleg, talán a szarvasi programok csábító ereje miatt igen kevés érdeklődő sikerült ezen a napon megmozgatni, így jó néhány tervezett program el is maradt. Bízunk benne azonban, hogy akik eljöttek jól érezték magukat.

Művelődési és Sport Bizottság

A győztes csapat: Arany Patkó

Szentandrás legerősebb emberei

FELHÍVÁS

Békésszentandrás Nagyközség Képviselő-testülete felhívással fordul mindazon állampolgárokhoz, vállalkozásokhoz, társadalmi és civil szervezetekhez, akik az ezredforduló alkalmából felállítandó MILLENNIUMI EMLÉKMŰ megépítéséhez anyagiilag hozzá tudnak járulni.

Adományaikat a Békésszentandrás Kulturális Fejlődéséért Alapítvány 11733058-20012168 számú számlájára kérjük befizetni.

A befizetett összegről az Alapítvány igazolást ad, amely a hatályos adórendeletek értelmében elszámolható.

Csekk a Polgármesteri Hivatal pénztárából beszerezhető.

Képviselő-testület

A bőrgyógyászati magánrendelés 2000. október 6-án szünetel.

Helye:

Békésszentandrás,
I. sz. orvosi rendelő

Idője:

15-17-ig 16 óra után előjegyzés!
Telefon: 06-30/228-7171

Dr. Gulyás Mária
bőrgyógyász főorvos

Békésszentendréről a világ élvonalába

Beszélgetés Hadady László oboaművésszel

Békésszentendréről számtalan sikeres ember indult el. A világhírnévig is jónéhányan eljutottak. Legyenek bár zenészek, képzőművészek vagy sportolók. Vannak közöttük olyanok, kiket talán a nagyvilágban jobban ismernek, mint saját szülőföldjükön. Az alábbiakban egy olyan művészemberrel beszélgetek, akire méltán lehetne büszke szülőfaluja. Hadady László oboaművészt ugyanis a zenei világban az oboa szólisták között az élvonalba, a legjobb tíz közé sorolják. A világ számos országába kap meghívást koncertek vagy éppen mesterkurzusok megtartására. Tanít a párizsi Zeneakadémián, órát ad a budapesti Zeneakadémián. Eddigi életútjáról, a zenéről, Békésszentendréről beszélgettem vele.

- Szeretettel és tisztelettel köszöntöm a Szentendrési Híradó olvasói, Békésszentendrasi lakossága nevében, akik közül sokan talán nem is tudják, hogy községünk adott a világnak egy az élvonalba, az első tíz közé tartozó oboaművészt. Éppen ezért megkérem, mutatkozzon be olvasóinknak!

- A békésszentendrasi - akkor még meglévő - szülőotthonban születtem 1956-ban. Tulajdonképpen Cserebökény-Veresházán nőttem fel, szüleim ugyanis az ottani iskola tanítói voltak. Természetesen rengeteget jártunk Szentendrásra, hiszen itt volt a család. Édesanyám szentendrasi. Hatéves koromban Debrecenbe kerültem a nagynénémekhez. Ott végeztem el az általános iskolát és a Kodály Zoltán Zene-művészeti Szakközépiskolát. Ez utóbbiban érettségiztem, majd Budapestre kerültem a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolára, a Zeneakadémiára. Ott egy ötéves képzésen szereztem diplomát. Közben már a Ferencsik János által vezetett Magyar Állami Hangverseny Zenekar tagja voltam. A diploma megszerzése után egy év-

vel Franciaországban próbajátékot hirdettek. Ez azt jelenti, hogy amikor egy zenekar szólistát vagy bármilyen zenészt keres próbajátékot hirdet. Ha érdekes a hely, a zenekar, akkor oda az egész világ minden

kor úgy engedett el, hogy életem végéig fizetem az adómat. Ez akkoriban így volt divat. Mostmár tehát immár 20 éve élek Franciaországban, ugyanannak a zenekarnak vagyok a szólistája, s immár öt éve a pá-

réséről elmennek zenészek. Mindenki eljártssa ugyanazt az előre kiírt programot, s kiválasztják közülük a legjobbat. Én így - nagyon nagy szerencsével, meg persze biztosan azért valamit tudtam is - bekerültem a világ egyik leghíresebb zenekarába oboa szólistának.

- Mikor történt ez, s mi a zenekar neve?

- Ez 1980-ban volt, és a Pierre Boulez Kamaragyűjtésébe kerültem. A magyar állam ak-

kor úgy engedett el, hogy életem végéig fizetem az adómat. Ez akkoriban így volt divat. Mostmár tehát immár 20 éve élek Franciaországban, ugyanannak a zenekarnak vagyok a szólistája, s immár öt éve a pá-

rizsi zeneakadémiának vagyok kamarazene tanára.

- Köti még valami Szentendrához?

- Szentendrával a kapcsolatom soha nem szakadt meg, ugyanis a szüleim - mostmár sajnos csak édesapám - itt élnek. Nyári szünetekben, egyéb iskolai szünetekben mindig itt-hon voltam. Igaz, még működött a veresházi iskola, addig ott töltöttem a szünetet, de ez gyakorlatilag azt jelentette, hogy hetente legalább három-

szor-négyszer bejöttünk Szentendrásra fürödni, mivel ott nem volt Körös, vagy egyéb ilyen jellegű víz. Mostmár azonban mióta kint vagyok Franciaországban - szinte azal egyidőben szűnt meg a veresházi iskola - csak Szentendrason töltöm a szabadidőmet és a szabadságomat a gyermekeimmel, családommal, amennyit csak tudok.

- Ezt én a magam részéről tapasztalatból is tudom, hiszen mi évente háromszor-négyszer, többször találkozunk, mert szinte a szomszédban lakunk. Térjünk azonban vissza a zenére. Ne feledkezzünk meg arról, hogy a családjában a zene, a zene szeretete meghatározó. Gondolok itt az unokatestvérére Klárirra, az ő férjére Gáborra, a gyermekeikre vagy éppen az Ön nővérére. Jól tudom, hogy ez már lassan egy zenész dinasztia lesz?

- Igen. Ez valóban így van. Nővérem klarinétos volt, majd ének-zene, történelem szakos tanárnő lett. Az egész talán onnan indult, ahol és ahogyan felnőtünk. Tanyán éltünk, nem volt víz, villany, betonút. Gyönyörű, romantikus gyermekkor volt, szinte a vadonban nőtünk fel. Teljesen a természet és az emberek tisztasága vett körül bennünket. A tanító, majd később tanár, egyszóval értelmiségi szüleim azonban nem akarták, hogy paraszt vagy traktoros vagy ilyesmi legyen belőlünk. Félreértés ne essék, nem becsülöm le a paraszti munkát. Sőt az egyik legtisztességesebbnek és legcsodálatosabbnak tartom. Sajnos, hogy ma már megszűnőben van, lassan nem lesznek a szó nemes értelmében vett parasztok. Visszatérve azonban a szüleim nem ilyen jövőt szerettek volna nekem. Ezért kerültem már 6 éves koromban édesanyám nővéréhez Debrecenbe. Akinek a férje, Magyarország egyik legnagyobb tudású zenetanára, zongorista, zeneszerző, poli-

hisztor volt. Hat-hét nyelvet beszélt.

- *Nevezd is talán nevén. Szabó Emil volt, akinek a felesége, a nagynéni, Erzsike néni eléggé közismert községünkben. Ő 50-60 évvel ezelőtt tanítóként működött, majd pedig a '70-es évek elejétől a '80-as évek közepéig a kollégiumban nevelőként dolgozott.*

- Igen, így van. Sajnos a probléma éppen az volt, hogy szegény Emil bácsi korán meghalt. Akkor került ide vissza a nagynéném tanítani, én pedig egyedül maradtam ott egy lakásban, így jártam iskolába és érettségiztem le, s ezután sikerült tovább is mennem. Visszatérve azonban Emil bácsira, ő Kodály növendéke volt zeneszerzés szakon, Bartók növendéke zongoraszakon. Páratlan műveltségű, hihetetlen nagy tudású ember volt. Általa kerültem kapcsolatba a zenével. Mivel náluk laktam, beírtak a zeneiskolába. Előbb zongoráztam, de miután zongorista sok van, megannyira jól nem is ment, ő találta ki: oboázzon a gyerek. Azt se tudtam, mi az, hogy oboa. Elmentem az első órára, ott bemutaták s akkor kezdődött el úgy mond az oboista „karrierem”.

- *Ha már itt tartunk, kérem mutassa be a hangszert olvasóinknak, gyermekeinknek is!*

- Először is talán a hangszer-csoportokból indulnék ki. Vannak az ún. billentyűs hangszerek, ütős hangszerek, vonós hangszerek, fúvós hangszerek. A fúvósok két részre oszlanak, úgymint rézfúvósok és fafúvósok. Rézfúvók a trombita, harsona, kürt és a tuba, ezek rézből ill. fémből vannak. A fafúvók pedig fából készülnek. Ezek a fuvola - régen fából készült! - oboa, klarinét, fagott.*Az oboát talán úgy ismerhetjük meg, hogy a hangolásban lefelé a fuvola után következik, s olyan, mint a klarinét - ezt talán sokkal többen ismerik. Egy fekete ébenfa testű hangszer, amelyen ezüst billentyűk vannak. A klarinétól leginkább abban különbözik, hogy azt egy-egy lapos nádfúvóka rezegteti meg, míg az oboát két nádnyelv egymáshoz való rezgése.

Ez a nád egy egészen vékony, olyan mint egy kis szívószál. Erről a nádról azt kell tudni, hogy egy bizonyos szinttől kezdve ezt minden oboista saját maga készíti. Ez egy valószínű iparos mesterség. Ha van egy jó nádam, akkor nagyon szépen szól a hangszer, jól intonálható, ha nem akkor vagy hamis, vagy csúnyán szól. Én például a nádat úgy veszem, ahogy nő, szárbán. Ezt gyalulni kell, formára vágni, felkötözni, kifaragni.

- *Sporthasonlással élve talán az asztaliteniszezőket említhetném, akik egy bizonyos szint fölött szintén önmaguk készítik az ütőjüket?*

- Így van. Talán ehhez hasonló. Vagy ahogyan az autóversenyzők is beállítják az autókat, a porlasztót, a felfüggesztéseket, stb. Vagy ahogyan a menő futballisták a cipőket, azokon a stoplikat és egyebeket. Nálunk az oboánál nagyon fontos az egyéni „beállítás”. Az összes hangszer közül talán ez a legszemélyre szabottabb. Amiatt, hogy ez a nád az ember saját fiziológiáját hosszabbítja meg, s ezáltal fejezi ki az ember önmagát. A hangszer az csak egy fadarab fém billentyűkkel. Azt rezgésbe kell hozni, s ez a rezgésbe hozó a lelke az egésznek.

- *Térjünk egy picit vissza Önre! Kettős állampolgár? Netán francia?*

- Kettős állampolgár vagyok. A magyar útlevelem 1985-ben lejárt, s miután engem az akkori kommunista világ már három év óta disszidensnek tekintett, én hét évig nem jöhöttem Magyarországra. Miután azonban az a zenekar, ahol vagyok, a világot bejárja - csak megjegyzem, eddig 44 országban jártam, van olyan, amilyekben háromszor is - állandóan utazni kellett, kellek a papírok, s ezért aztán nekem ott hirtelen egy hét alatt összedobták a francia állampolgárságot. Menedékjogot nem kértem, a magyar állampolgárságról nem mondtam le. Még mindig megvan a régi útlevelem, de jelenleg érvényes magyar papírjaim nincsenek. Csak be kellene adnom a fényképet, meg kicsit utána járni, de az elmúlt időszakban nem igazán volt erre időm.

- *Úgy tudom, nemcsak pihenni jön Magyarországra, de évente néhányszor játszik is itthon!*

- Mióta volt ez az ún. „rendszerváltás”, azóta rendszeresen járok haza. Tavaly már a Zeneakadémián is tanítottam, s úgy néz ki, igény van rá, hogy évente legalább egy hetet tanítsak.

- *Mely zenekarokban játszott itthon?*

- Vendégművészként játszottam a Budapesti Fesztivál Zenekarban. Nekik állandó oboista problémáik vannak. Az utóbbi időben azonban leginkább szólistának hívnak, úgy, hogy zenekar kísér engem. Szegeden, Pesten, és egyéb helyeken.

- *Magyar művészekkel, hírességekkel szokott-e együtt játszani? Például játszott-e már együtt a szintén szentandrásí Komlósi Ildikóval?*

- Igen. Komlósi Ildikóval például úgy játszottam együtt, hogy ő szólót énekelt én pedig mögötte ültem a zenekarban. Ez Franciaországban volt. Később is játszottunk együtt, de viszonylag ritkán, mert ő leginkább Amerikában és Olaszországban énekel. Egyébként Szentendrason viszonylag sok zenész van. A Csikós családból például két profi zenész van Finnországban, illetve Németországban, vagy zongoristaként Ágota. Egy ilyen kis faluból ez igazán nem rossz. Ezenkívül nekem személy szerint van egy régebbi baráti köröm Pesten, akikkel rendszeresen fellépek együtt a rádióban és egyéb helyeken is.

- *Mi az, amit igazán szeret, mi az ami igazán vonzza Békésszentandrásra?*

- Tulajdonképpen a gyökereim innen nőttek ki. Szeretem a nyugalmat, a természetet. Természetesen az is meghatározó, hogy itt a család. Ettől függetlenül nagyon szeretem a Köröst. Csodálatosan szép, nyugodt a környezet, igazán jó itt eltölteni a nyarat. A tél biztosan unalmasabb lehet, bár akkor is van lehetőség például korcsolyázásra. Tulajdonképpen igazából utakat kellene építeni, hogy ne legyen ez a sártenger, illetve a meglévő utakat kellene karbantartani. Tudom, hogy ez rengetek

pénz, de ahogy ezeket az utcákat nézem, ezek egyre inkább romlanak. Természetesen nem kívánok az önkormányzat dolgába beleavatkozni.

- *Községünkben sok gyermek jár zeneiskolába. A szarvasi Chován Kálmán Művészeti Alapiskola kihelyezett tagozatot működtet iskolánkban. Mit üzenne végül nekik, mit tanácsolna nekik, hogyan viszonyuljanak a zenéhez és hogyan lehetnek ebben sikeresek?*

- Azt tudni kell, hogy zenélni óriási nagy öröm. Talán az egyik legcsodálatosabb dolog, ami az emberiségnek adatott. A legegyszerűbb ember is zenél gödöraszt, vagy kapálás közben - dudorász, énekel, füttyöl. Ez egy Isten adta ajándék. A beszéd is túl. Éppen azért mert nem lehet tudni pontosan, mit fejez ki, mégis emberi érzéseket közvetít. Ez egy csodálatos öröm és játék. Aki hangszeren játszik, az élete végéig játszik, gyermek marad. Ahhoz azonban, hogy ez így legyen, egy nagyon-nagyon kemény munka kell mögötte álljon. Mert ha nem tud bánni a hangszerral, akkor nem öröm s nem játék. Nagyon meg kell tanulni a mesterség alapjait, rengeteget kell gyakorolni. A gyakorlást úgy kell beosztani, hogy az szolgálja a saját örömet is, de ami nem nagyon megy azt kell a legtöbbet gyakorolni. Minden nap egy kicsit előbbre menni. Ez egy nagyon kemény munka fizikailag és szellemileg is. Mert a zene egyrészt sport is, másrészt szellemi tevékenység is. Ugyanakkor benne vannak az érzelmek is. Minden nap változik az embernek a színvonal. Tehát vagy jobb vagyok ma, mint tegnap voltam, vagy rosszabb vagyok. Stagnálás nincs. Ha valaki nem csinál semmit, az egyre rosszabb lesz. Viszont ha egyre rosszabb lesz, soha nem fogja megtalálni sem az örömet, sem a játékot, sem az önkifejezés eszközét a zenében.

- *Köszönöm szépen a beszélgetést! További művészi pályájához sok sikert, erőt, egészséget kívánunk az olvasók és Békésszentandrás minden lakója nevében!*

Molnár Imre Zoltán

AZ ÖNKORMÁNYZAT

Lehet könny nélkül sírni

A „sivár lelkű előjárók” védelmében szeretnék néhány dolgot tisztázni a „Gödény sírató” és „A fák állva halnak meg” Sinka Imre és Fabó Katalin tollából született írásra azért, hogy a Tisztelt újságolvasó el tudja dönteni, hogy ki követett el sivár lélekkel szégyenletes bűntényt, elviselhetetlen gonosz tettet.

Tiszta lelkiismerettel állíthatom, hogy az 1993-as földosztással magánkézbe került Gödény halom (rövid ő-vel) rekultivációja a szakhatóságok és a Környezetvédelmi és Területfejlesztési Minisztérium előírása szerint, legteljesebb szakmai és anyagi támogatásával valósul meg.

A minisztérium 100%-ban finanszírozza a 9,5 millió forintba kerülő kivitelezést. A fa kivágást az erdőgazdasági szakemberei végezték. Az elmúlt három évben több alkalommal foglalkozott a Szentendrési Híradó és a Képviselő-testület is az elképzelésekkel, soha senkinek nem volt kifogása a megvalósítandó programot illetően. A szakmai megközelítés pontossága miatt idézem a Békés Megyei Önkormányzat Területfejlesztési Osztály 1998. július 29-én kelt a Környezetvédelmi Minisztériumnak írott levelét:

„Békés megyében, Békésszentandrás közigazgatási területén található Magyarország legnagyobb kunhalma a 12,26 m magas Gödény halom.

Mint legtöbb kunhalmunkat, az emberi beavatkozás ezt sem kerülhette el. Tömegének megközelítően a 15-20%-át út és gáttöltésre a 30-as, 50-es években elhordták. Látványa így is különleges és tiszteletet parancsoló az Alföld sík vidékén. Felületét egyszerű gyeptársulás borítja, zömében taréjas búzafűvel. A DK oldalon akácborítást találunk, amely a halom jellegét és látványát egyre jobban veszélyezteti.

Az 1997. január 1-jén életbe lépett Természetvédelmi törvény alapján valamennyi kunhalom országos védelemben részesült. Ekkor erősödött meg az a gondolat, hogy a Gödény halmot, mint Békés megye és az Alföld jelentős kultúrtörténeti emléket a hosszú távú megőrzés érdekében rendbe kellene tenni.

A rehabilitációs munka legfontosabb része a halomból elhordott földtömeg visszapótlása. Az évenkénti omladozásával egyre nagyobb veszélyt is jelent az oda látogatók számára. A másik jelentős munka az egyre jobban terjedő akácborítás visszaszorítása, megszüntetése, ezzel az eredeti állapot, a kunhalom látványának biztosítása.

A békésszentandrasi önkormányzat által benyújtandó bányajáradékos pályázatban látjuk azt az egyedüli lehetőséget, hogy a halom helyreállítása megvalósuljon. A helyreállítás régóta közös gondolat a békésszentandrasi és a Megyei Önkormányzat között, ezért támogatjuk, egyben kérjük az Önök támogatását is.”

Nagy örömről szolgál, hogy a Millennium évében elkészülhetett a helyreállítás. Kész munkában kibícnék könnyű hibát találni, az is természetes, hogy ízlések és pofonok különböznek, van akinek az ósvadon a csodálatos, van akinek más.

A törvények előírásait viszont illik betartani önkormányzatnak, minisztériumnak, magánszemélynek egyaránt.

A képviselő-testület a szakmai kérdések befolyásolását nem kezdeményezte, nem volt szándékában és nem is tehetne volna meg. Egyetlen feladata volt, pályáztatás után kiválasztani a kivitelező céget.

Ezek után felvetődik a kérdés, ki a bűnös, egyáltalán van-e bűnös.

Mindenesetre a cikk írói alaposan elvetették a sulykot, részükről ez nem az első és nem is az utolsó eset. Náluk a mindennapi élet ellenségkereséssel telik, mindig a vezető pozícióban lévő a bűnös, így van ez már évtizedek óta.

„Aki békében van önmagával, másokat is békén hagy” Lord Shafferbury idézete jutott eszembe az ügy kapcsán.

Kíváncsi vagyok ezek után, hogy hogyan oldjuk meg a sportpályán kiszáradt jegenyefák problémáját. Hogyan tegyük használhatóvá a kiserdőt, amit 2001. május 1-jén szeretnénk a lakosság számára megnyitni, érdeksérelem nélkül.

Sinka József
polgármester

Példaértékű természet és kultúrtörténeti értékmentés a Gödény-halom rekultiválása

Országosan is figyelemreméltó nemzeti értékmentés fejeződött be Békésszentandrás határában a régi Szentesi út mentén az ország legnagyobb 12,26 m magas kunhalmának a Gödény-halomnak a rekultiválásával.

Tiszteletreméltó helyi önkormányzati kezdeményezésre ún. bányajáradékos pályázat útján szerzett támogatásból sikerült helyrehozni, betölteni a halom ÉNy-i oldalán földelhordásból keletkezett hatalmas tájsebet. Ezzel párhuzamosan a termé-

rozták. Életerük volt, temetkeztek rajta, őrhalmok és határhalmok voltak, egyedüli biztonság az akkori ember számára az Alföld vízjárta bizonytalan vidékén.

A Kárpát-medence közel 40.000 kunhalmából Békés megyében egykor 1500 db-ot számláltak, amelyből ma már alig több mint 500 látható; köztük a most helyreállított Magyarország legnagyobb kunhalma, a 12,25 m magas, 160 m palástméretű Gödény-halom.

szetvédelemnek is nagy szolgálatot tettek, hiszen a halom D-i oldalán az egykori homokgödörben kialakult élővilág hosszú távú megőrzéséről is gondoskodtak. Mindezt tájba illő gyalogösvény kiépítésével láthatóvá is tették a természetkedvelő és kiránduló közönség számára.

Nemcsak megyénk számára, de országosan is példaértékű ennek az időszámítás előtti ember alkotta kultúrtörténeti emlékünnek, a Gödény-halomnak a rendbehozatala, eredetiségének megőrzése.

Európában hozzá hasonló mentési munka Angliában, a világ legnagyobb halmának, a Silbury Hill helyreállításánál történt. Ezzel a lépéssel az eddig sokak számára ismeretlen kunhalmokra felhívta a figyelmet Békésszentandrás önkormányzata, számomra a helyreállítás mellett ez a legfontosabb tényező. Ezek a halmok nagy értékek, egykor az ember teljes létét meghatá-

Vigyázzunk rájuk, legyen ez a jó példa ragadós, amit a békésszentandrasiak tettek Sinka József polgármester úr és Fabó István alpolgármester úr vezényletével.

Békés megye, de a Körös-Maros Nemzeti Park és a természetvédelem ügye is gazdagabb lett a Gödény-halom rendbetételével és e mellett ami nagy öröm, hogy rengeteg embernek felhívta a figyelmét ezekre az alföldi értékekre.

Ezt bizonyítja az is, hogy meglepően sokan voltak kíváncsiak kinn a pusztában augusztus 18-án a halom rekultivációs átadó ünnepségén.

Köszönet mindazoknak, akik munkájukkal elősegítették a halom rendbetételét.

Békéscsaba, 2000. szeptember 11.

Szelekovszky László
szakfőtanácsos
Békés Megyei
Önkormányzati Hivatal

TÁJÉKOZTATÓJA

Fogyatékosági támogatásról!

2000. szeptember 1-jétől hatályba lépett a súlyos fogyatékoság minősítésének és felülvizsgálatának, valamint a fogyatékosági támogatás folyósításának szabályozásáról szóló - a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény rendelkezései alapján - a Kormány 141/2000. (VIII.9.) számú rendelete.

A törvény alapján fogyatékosági támogatásra az a 18. életévét betöltött súlyosan fogyatékos Magyarországon élő magyar állampolgár, továbbá bevándorlási engedéllyel rendelkező külföldi, valamint a magyar hatóságok által menekültként elismert személy jogosult, akinek

a./ segédeszközzel vagy műtéti úton nem korrigálható módon a látóképessége teljesen hiányzik, vagy aliglátóként minimális látásmaradvánnyal rendelkezik, és ezért kizárólag tapintó-halló életmód folytatására képes (látási fogyatékos).
b./ hallásvesztése olyan mértékű, hogy a beszédének hallás útján történő megértésére és spontán elsajátítására segédeszközzel sem képes és halláskárosodása miatt a hangzó beszéd érthetően ejtése elmarad (hallási fogyatékos).

c./ értelmi akadályozottsága genetikai, illetőleg magzati károsodás vagy születési trauma következtében, továbbá 14. életévét megelőzően bekövetkező súlyos betegség miatt középsúlyos vagy annál nagyobb mértékű (értelmi fogyatékos).

d./ mozgásrendszer károsodása, illetőleg funkciózavara miatt helyváltoztatása a külön jogszabályban meghatározott segédeszközök állandó és szükség szerinti használatát igényli (mozgásszervi fogyatékos).

e./ halmozott fogyatékos.

Fogyatékosági támogatásra nem jogosult az a súlyosan fogyatékos személy, aki vakok személyi járadékában, magasabb összegű családi pótlékban részesül, azonban jogosult, ha ezen ellátásról lemond.

A fogyatékosági támogatás havi rendszerességgel járó pénzbeli juttatás.

A fogyatékosági támogatás havi összege a mindenkori öregségi nyugdíj legkisebb összegének 50%-a és 80%-a lehet.

A fogyatékosági támogatás megállapítására irányuló eljárás igénybejelentésre indul.

A támogatás iránti igényt „Igénybejelentés fogyatékosági támogatásra” című nyomtatványon kell előterjeszteni, postázni a Megyei Egészségbiztosítási Pénztárnál (MEP) Békéscsabára. Az igényhez csatolni kell a háziorvos által kiállított orvosi beutalót, valamint a fogyatékoságot igazoló orvosi dokumentációkat.

A súlyosan fogyatékos állapot megállapítását az Országos Orvosszakértői Intézet (OO-SZI) illetékes szakértő bizottsága végzi, és 5 évenként felülvizsgálja az állapot fennállását.

A szakértői bizottság a MEP-től érkezett dokumentáció alapján megvizsgálja, hogy az igénylő súlyos fogyatékosnak minősül-e. Ha a rendelkezésre álló orvosi dokumentáció nem alkalmas a minősítés elvégzésére, az orvosi bizottság az igénylőt szakvizsgálatra utalhatja be, illetve vizsgálat céljából az orvosi bizottság előtti személyes megjelenésre hívhatja.

A fogyatékosági támogatást a MEP határozattal állapítja meg, - figyelembe véve az orvosi bizottság által kiállított I. fokú bizottsági szakvéleményét - és értesíti az igénylőt.

A fogyatékosági támogatásra való jogosultságot legkorábban 2001. július 1-jétől állapítanak meg, de az igény folyamatosan benyújtható.

A támogatás igényléséhez szükséges nyomtatványok beszerezhetők a háziorvosnál, családorvosnál.

Polgármesteri Hivatal
Békésszentandrás

Rövid hírek

Közmunkaprogram keretében 23 fő közmunkással kötött a Polgármesteri Hivatal munkaszerződést. Fő feladat a belvíz okozta károk helyreállítása.

Befejeződött az orvosi rendelő épületének helyreállítása, megszépült rendelő fogadják a betegeket.

Pályázatot nyert az Önkormányzat a Millenniumi Szent András-emlékmű megvalósításához. A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 600 ezer Ft-tal támogatja a műalkotást. A Honvédelmi Minisztérium Hadtörténeti Intézete és Múzeuma 100 ezer Ft támogatásban részesíti a Millenniumi emlékmű kivitelezését.

Sinka József
polgármester

Zászlók a középületeken

A 2000. évi XXXVIII. törvény rendelkezései szerint a helyi Önkormányzat által fenntartott, közfeladatokat ellátó intézményekre a zászlót állandó jelleggel ki kell tűzni.

E törvény értelmében 2000. augusztus 20. napjától kezdődően a község közintézményein elhelyezésre kerültek a zászlók.

Strassburger Gyöngyi
aljegyző

Támogatás másképpen

Meglepődve olvastam a Szentendrési Híradó augusztusi számában megjelent kézilabdás beszámoló azon részét, melyben a sportklubok támogatásáról esett szó. Itt a Sportbizottságot marasztalja el a cikk írója, ami jogtalan!

A Képviselő-testület közel 50 millió forintos forráshiányú költségvetése ellenére is megszavazott 2 millió forintot a településen működő sportklubok számára. Ezen pénzüsszeg elosztását a Sportbizottság és a három sportklub elnöke végezte el, teljes egyetértésben és az ott tapasztaltak szerint mindenki megelégedésére. Tehát a Sportbizottság nem elosztotta a támogatást, hanem megfelelő körülményeket biztosított a sportvezetők számára! Az elnökök figyelembe vették a klubokban sportolók létszámát és a bajnokságban résztvevő csapatok számát (amely az utazási költségek miatt fontos) továbbá

azt, hogy az egyes csoportoknak milyen nagyságú dologi kiadásai vannak. Ez utóbbinál jegyezném meg, hogy amíg a labdarúgóknak és a kajakosoknak a támogatásból kell e kiadást fizetni, addig a kézilabdások a pálya és öltöző fenntartását, valamint az itt jelentkező energia költségeket ingyen kapják. Ez is komoly támogatás!

Nem vagyok híve az ilyen levelezgetésnek, de úgy gondolom, hogy a nyilvánosság előtt elhangzott hamis vádakat a nyilvánosság előtt kell elutasítani és elmondani az igazságot.

Sajnos az ilyesfajta vádaskodások nem a sportklubok közötti jó kapcsolatot erősítik, hanem pont az ellenkezőjét!

Bízom benne, hogy a következőkben ilyen és hasonló esetek nem fordulnak elő!

Maradok tisztelettel:

Hévizi Róbert
a Sportbizottság elnöke

APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ * APRÓ

Kis cserép van eladó. Telefon: 217-551

Békésszentandrás, Deák F. u. 6. sz. alatti két szobás családi ház eladó. Érdeklődni: (52) 347-429, 217-109

Eladó nagyméretű konyhaszekrény és 1000 négyszögöl földterület a Haresásban. Érdeklődni: Prohászka u. 31., Simon Jánosné

Békésszentandrás, Széchenyi u. 42. sz. alatti régi ház eladó. Érdeklődni: 217-484.

AZ IPARTESTÜLET KÖZLEMÉNYE

Az egyéni vállalkozó saját tulajdonú gépjárművének költségelszámolása

Valószínű, hogy a körülményes szabályozás és ennek elég gyakori változása is belejátszik járművekkel kapcsolatos előírások nehézkes alkalmazásába, de ehhez szabályozáson kívüli okok is hozzájárulnak. Még mindig szóbeszéd tárgya, hogy a teherautóként levizsgáztatott személykocsi az adózás szempontjából is teherautó. A személyautó és a teherautó szétválasztása mellett a másik fő problémakört a cégautóhoz kapcsolódó előírások alkotják. Az egyéni vállalkozásban használt, saját tulajdonú gépjárművek költségelszámolásában viszont alapvető szerepe van annak, hogy teherautóról vagy személyautóról, illetve ezen belül egyszerűen saját tulajdonú vagy cégautóról van-e szó.

1.) A gépjárművekre vonatkozó általános szabályok az szja-törvényben

Járműnek minősül az általában közforgalmi rendszámmal ellátott közúti, vízi, vasúti és légi közlekedési jármű.

Személygépkocsi az 1997. január 1-jétől hatályos rendelkezések szerint a négy, illetve három gumibroncs-kerékkel felszerelt olyan gépjármű, amely a vezetővel együtt legfeljebb nyolc felnőtt személy szállítására alkalmas, azzal, hogy ide tartozik a benzinüzemű, a dízelüzemű, az elektromos üzemű, a gázüzemű személykocsi, a versenyautó, az önjáró lakóautó. Személygépkocsinak minősül továbbá az a vegyes használatú, 2500 kg-ot meg nem haladó, megengedett együttes tömegű olyan gépjármű, (nagy rakodóterű személyképkocsi) amelynek rakodótere gyárilag kialakítva kettőnél több utas szállítására alkalmas, de kézzel egyszerűen oldható ülésrögzítése révén a felhasználás szerinti terhek szállítására bármikor átalakítható a válaszfal mögötti rakodótér, ideértve azt az esetet is, amikor az ülés eltávolítására

visszafordíthatatlan műszaki átalakítással kerül sor. *Kizárólag üzemi célúnak* a tárgyi eszközök közül a gépjármű is akkor minősül, ha azokat a magán-személy kizárólag önálló tevékenységével

(tevékenységeivel) kapcsolatban használja, azokat más célra részben sem veszi igénybe, és ezt az üzleti nyilvántartásai is alátámasztják. *A személygépkocsi nem minősül kizárólag üzemi célú tárgyi eszköznek*, költségelszámolására speciális szabályok vonatkoznak.

Ha 2000. január 1-jétől az egyéni vállalkozó a tárgyi eszközt - így a járművet is - az egyéni vállalkozásán kívül más önálló tevékenységéhez is használja, választhat, hogy melyik önálló tevékenységénél érvényesíti a költségeit. *A költségek, köztük az értékcsökkenési leírás sem osztható meg az egyes tevékenységek között.*

Szintén ettől az évtől új szabály, hogy a kizárólag üzemi használatú tárgyi eszközök *eltulajdonítása, megsemmisülése esetén is elszámolható a még el nem számolt értékcsökkenési leírás*. A maradványérték elszámolásához természetesen ebben az esetben is hiteles dokumentum szükséges, pl. rendőrségi jegyzőkönyv, ami igazolja, hogy az ellopott járművet nem találták meg.

A saját tulajdon tényét a magán-személy a kötelező gépjármű-felöltségi biztosítási díj befizetését igazoló szelvényvel igazolja. Saját tulajdonnak minősül a házastárs tulajdonában levő gépjármű is. Az élettárs gépkocsija nem minősül saját tulajdonú gépjárműnek.

Útnyilvántartás vezetése nélkül havi 500 km után számolható el üzemanyagköltség és a 3 Ft/km költségátalány. Ezt az elszámolási módot személygépkocsi esetében a járművek számától függetlenül lehet alkalmazni egész adóévben. Ezen kívül az adóévben belül más elszámolási mód nem alkalmazható.

A járművek költségeinek az elszámolásához minden más esetben *útnyilvántartás szükséges*.

Az szja-törvény 2000. január 1-jétől hatályos szövege külön is hangsúlyozza, hogy az a futásteljesítmény *nem számítható be a vállalkozásnál a költségelszámolás alapjául szolgáló km-teljesítménybe*, amelyre az egyéni vállalkozó munkáltatója kiküldetési rendelvénnyel alapján, hivatali, üzleti utazás címen, bevételnek nem számító költségterítést fizetett.

Az üzemanyagköltséget három tényező határozza meg: a futásteljesítmény, a fogyasztási norma és az üzemanyagár.

A futásteljesítmény az útnyilvántartás alapján állapítható meg.

A fogyasztási norma a 60/1992.(IV.1.) számú kormányrendelet 1. számú, illetve az 1/A. melléklete szerinti, általánostól eltérő üzemeltetés esetén a 2. sz. melléklet korrekciós tényezőivel módosított **alapnorma** vagy az egyszerűbben alkalmazható **alapnorma-átalány** lehet.

Kenőanyag-felhasználásként az alapnorma 0,75-a számolható el. Korrekciós tényező és kenőanyag-felhasználás alapnorma-átalány esetén nem vehető figyelembe.

Költségelszámolásnál legfeljebb a kormányrendeletben meghatározott fogyasztási normákat lehet érvényesíteni. Mérés alapján ennél kisebb fogyasztás elszámolható.

Ha a jármű fogyasztás normája a kormányrendelet alapján nem állapítható meg, az szja-törvény lehetővé teszi, hogy ezt erre kijelölt műszaki szakértő határozza meg.

Az üzemanyag egységára vagy számla szerinti, vagy az APEH által közzétett ár lehet. Ettől naptári negyedéven belül eltérni nem lehet.

Alapnorma-átalány esetén csak meghatározott minőségű (a kezelési utasításban foglalt) *üzemanyag-számolható* el költségként.

2.) A tehergépjármű, illetve a nem személygépkocsinak minősülő járművek költsége

a) A kizárólagos üzemi használatú jármű

Az ide vonatkozó szabályok ebben az évben nem változtak, a kizárólagos üzemi használatot az útnyilvántartás, illetve az abba beírt hiteles adatok igazolják. Az üzemanyagköltség vagy a számla szerinti vagy az APEH által közzétett áron számolható el. Ettől naptári negyedéven belül azonban eltérni nem lehet.

Útnyilvántartás helyett menetlevél is alkalmazható az üzleti utak igazolására, ha azt a vállalkozó az szja-törvény 5. sz. mellékletében előírt tartalommal vezeti.

A vállalkozásban a járművel kapcsolatos minden kiadás (üzemanyag, fenntartás, javítás, felújítás, hatósági díj, biztosítás, autópályadíj, stb.) csak útnyilvántartás és egyéb előírt bizonylat (számla) alapján számolható el.

Az értékcsökkenési leírás a beszerzési ár 20%-a, ezt az üzembehelyezés napjától kezdve időarányosan lehet figyelembe venni.

b) Nem kizárólagos üzemi célú jármű

A nem kizárólagos üzemi használatú jármű üzemeltetési, fenntartási, javítási és egyéb költségeit az üzemi használat arányosan lehet érvényesíteni.

A beszerzési költség után csak *átalánymortizáció* számolható el, amely az éves bevétel 1%-áig, ezen belül legfeljebb a jármű nyilvántartási értékének az 50%-áig terjedhet. Ez azt jelenti, hogy mindég a kisebb összeg lehet a költség. Az *átalánymortizáció* egy alkalommal, a használatbavétel évében - az erre előírt nyilvántartás vezetése mellett - érvényesíthető.

(Következő lapszámunkban folytatjuk e témát a személygépkocsira vonatkozó elszámolási szabályokkal, illetve az értékcsökkenési leírás tudnivalóival.)

FALUGAZDÁSZ OLDAL

Előkészületek az őszi vetéshez

Az igen forró és csapadékszegény 2000. évi nyár után naptárunk szeptemberre váltott.

Nekünk - gazdálkodóknak - ez jelzésértékű, mert elérkezett az őszi vetésű növények talajelőkészítési munkáinak időszaka. Kiseb nyári „lazítás” után magasabb fordulatra kell felpörgetni a tempót, amit már jeleznek a határban egyre nagyobb számban megjelenő erő- és munkagépek. Ez a jelenség magától értetődő, hiszen térségünkben meghatározó szerepe van az őszi vetésű kalászosok: búza, árpa, valamint újabban terjedőben lévő tritikálénak, illetve az olajipari feldolgozásra termelt nyárvégi vetésű őszi káposztarepcének.

Bízva egy 2000. évinél eredményesebb esztendőben már az alapozó műveletek során meghatározó a munkák időbeni és jó minőségben való elvégzése. Erre most szeptember hónap során kiváló lehetőségünk adódik, mert a hónap első napján, 50-60 mm közötti, bőséges csapadék áztatta földjeinket. A csontszárazzá, tikkadt földeken ezáltal megindult a talajélet, a gépi munkák könnyebbé váltak. Ne feledkezzünk azonban meg a téli-tavaszi vízbőségről, amely az őszi kalászosok állományában hatalmas károkat okozott. Ezért ajánlott a talajok mélyebb rétegében történő lazítása, vagy forgatása. A búza ugyan nem kívánja a mélyművelést, ám a szántás nélküli tárcsázások tárcsatalpbetegsé-

get, míg a rendszeresen egyazon mélységben végzett szántások eketalpbetegséget okoznak talajainkon. Ezek a talajhibák - más-kepp fogalmazva - azt jelentik, hogy a vizet átteresztetni nem képes kemény tömődött réteg alakul ki, ami káros. Egyrészt a „fönről jövő csapadékvíz nem tud mélyebb rétegekbe szivárogni, másrészt a talaj mély rétegeiből kapilláris úton nem jut a kultúrnövény gyökérzónájába a felvehető víz. Előző esetben túl sok káros víz éri a növényt, míg másik esetben az aszálytilnetek fokozódnak.

Ne feledkezzünk meg talajaink tápanyagfeltöltéséről sem, hiszen növényeink tápanyagigénye nagyrészt a talajból fedezhető. A belvizek és azok elvezetésével a kijuttatott tápanyagok jelentős része összefolyt, vagy csatornákon át elhagyta a földet, így azok pótlása alapvető a minőségi termesztésben.

Ugyancsak meghatározó szerepe van a fajták kiválasztásának. A köztermesztésben lévő fajták mindegyike a jó tulajdonságok kihozatalára lett nemesítve, de ne feledjük, a helyi viszonyainkhoz - melyek gyakran a szélsőségek felé hajlanak - kell megtalálnunk a legjobban alkalmazkodó fajtát.

Felsorolásszerűen az alábbi hazai szegedi és martonvásári nemesítésű búzafajták szerepelnek a köztermesztésben:

Fontos kiemelni, hogy csak és kizárólag megfelelően csávázott és lehetőleg fémzárolt vetőmagot vessünk! A csávázással a gabona csírákorai kártevőit és egyes későbbi, fejlődési stádiumban fellépő betegségeit lokalizáljuk. A mindenkor agrártámogatások - földalapú támogatás - is csak akkor igényelhetők, ha a fent leírt feltételek fennállnak. Őszi kalászosok esetén a teljes mennyiségű vetőmag csávázott-nak, míg fémzároltnak a vetőmag 40%-a kell, hogy legyen. Az FVM által meghirdetett - elmúlt évihez hasonlóan - **vetőmag áruhitel** igénybevételére idén is van lehetőség: ő.búza esetében 250-300 kg/ha, míg ő.árpa esetében 150-190 kg/ha mennyiségben. Forintosítva ez 15.000 Ft/ha kamatmentes áru-

hitelt jelent, aminek ÁFA-ja és csávázási költsége ősszel, míg a vetőmag nettó értéke 365 napon belül fizetendő ki.

Ugyancsak az FVM által nyújtott áruhitel támogatási konstrukció a **műtrágya áruhitel**, mely alap (foszfor-káli) műtrágyaféleségekre vonatkozik 10.000 Ft/ha összegben. Az ÁFA a számla kézhezvételétől számított 5 napon belül, míg a műtrágya nettó értéke 330 nap múlva kerül kifizetésre.

A gazdálkodók az őszre vonatkozóan a fenti kamatmentes áruhitel támogatási formák mellett dönthetnek összességében 25.000 Ft/ha nagyságrendben, kompenzálva általa az éves - szerénynek nevezhető - árbevételi oldalt.

Sinka Csaba

Országos őszi kalászos fajtaajánlat 2000.

Érés csoport	KORAI	KÖZÉPKORI	KÖZÉPKÉSŐI
	GK ÓTHALOM	JU BULEJNAJA-50	MV MAGDALÉNA
	GK GÖBE	GK ZUGOLY	MV MATADOR
	GK PINKA	GK MARCAL	
	GK CSÖRNÖC	GK RÉPCE	
	GK ÉLET	GK CIPÓ	
	GK KALÁSZ	GK FAVORIT	
	GK MALMOS	GK MERŐ	
	GK GARABOLY	GK MURA	
	GK SÁRA	GK MISHA	
	GK FORRÁS	GK PETUR	
	GK JASZSÁG	GK TISZATÁJ	
	GK TENGHER	GK DELIBAB	
	GK VERECKE	GK ORSÉG	
	MV M.	GK HATTYAS	
	MV PÁLMA	GK KENDE	
	MV TAMARA	GK SZINDBÁD	
	MV KUCSMA	GK VEKA	
	MV MADRIGÁL	GK DÁVID	
	MV MARTINA	GK KUNSA	
		MV CSARDAS	
		MV EMMA	
		MV MAGVAS	
		MV VILMA	
		FATIMA-2	
		MV MEZŐFÖLD	
		MV OPTIMA	
		MARTONVÁSÁRI 23	

Megjegyzés: A felsorolás nem jelent sorrendiséget!

A GAZDA-TÁRS által forgalmazott NITROGÉN

műtrágya
szeptember hónapban is
nagykereskedelmi áron,
településre leszállítva.

Nagyobb tétel - előnyben!

Keresse fel a falugazdász irodát!

Szentendrési Híradó

ÖNKORMÁNYZATI HAVILAP

Kiadja:

Békésszentandrás Nagyközség Önkormányzata

Felelős kiadó: Sinka József

Szerkeszti: Szerkesztő Bizottság

Tagjai: Horváth Sándorné, Benedek Erika, Fabó István,

Sinka Csaba

Felelős szerkesztő: Molnár Imre Zoltán

Készült:

SZARVASPRESS Bt.

Telefon/fax: (66) 313-144/19

NYTSZ: 372/2/1995

Október 1. - Az Idősek Világnapja

Arany János

Evek, ti még jövőendő évek

My hair is gray, but not with years.
Byron

Évek, ti még jövőendő évek,
Kiket reményem megtagad,
Előlegezni mért siettek
Hajam közé ősz szálakat?

Miért vegyülget ily korán e
Lombok közé sápadt levél,
Emlékeztetni a vitor fát,
Hogy majd kiszárad és - nem él!

Nem evvel tartotok ti nékem:
Kaján elődötök, a múlt,
Adós maradt sok szép örömmel,
Míg szerfölött is osztá bút;
Ennek kamatját, jó reményül,
Fizessétek le most nekem;
Ki tudja, úgylis: érem én azt,
Hogy a tőkét fölvehetem?

Vagy épen azt jelenti e hó,
Fürtömre mely szállongni kezd,
Hogy bár rövid volt, vége! vége
Nyaramnak s a tél berekeszt? -
S hogy meg ne essék szíve rajtam,
Ha jókor meglep a halál,
Azért kell, mint az ősz kalásznak,
Megérnem a sarló alá?

Úgy van. Nem évek száma hozza
- Nem mindig - a vén kort elé:
Kevés esztendő sok súly szintűgy
Legörnyeszt a mély sír felé.
És nekem e földön teherből,
Bánatból rész jutott elég:
Azzal fölérő boldogságot
Hiába is reménylenék.

Ah! vén vagyok: tapasztalásom
Tárháza megtelt gazdagon:
Ott van, romok közt, életemnek
Vezére, széttört csillagom;
Ott egy szakadt fonál: ez a hit;
Egy csonka horgony: a remény;
Ily gyűjteménynek birtokában
Az ifju hogyan volna vén!

Szétnézek és többé körültem
Nincs a néhány kedves barát,
Aggódtatóan rám függeszti
Szemét egy könnyező család.
Eleget éltem, hogy utánam
Emlék maradjon itt alatt:
Emlékül inséget hagyok s e
Két vagy három boldogtalant!

Szűnj meg, panasz; ne háborogj, szív!
Bűnöd csak egy volt: az erény.
Ha veszteség ennek jutalma,
Jajgassak-é, hogy megnyerém?
Vigasztalásul, annyi szenved,
És szenved nálam annyi jobb;
Miért ne én is... porszem: akit
A sorskerék hurcol s ledob!

Kétszer ad, aki gyorsan ad...

A Mozgáskorlátozott Egyesület helyi csoportjának telefonszáma: 217-502

A helyi csoport létszáma az utóbbi években szinte megduplázódott. A Szarvasi Egyesület 3133-as létszámából 710 fő a békésszentandrás tag.

A megnövekedett létszámmal arányosan nőtt a tennivaló is. Évente 45-50 tagunk kap állami támogatást lakás akadálymentesítésére (fürdőszoba, fűtés) 7,5 millió forint értékben, 10-20 fő részesül évente gépkocsiszerzési támogatásban 3-6 millió forint értékben, 400-450 fő kap évente közlekedési támogatást 3-3,5 millió forint értékben.

Mindezeneken felül évi 65-70 fő tagfelvételét, 40-50 fő méltányossági nyugdíjmelési ügyét kell elintéznünk, ami nagy odafigyelést, sok-sok munkát igényel, és még nem említettük a nagy létszámot mozgató kulturális szervezéseket.

Igen megnehezítette a munkánkat a telefon hiánya, volt ugyan kb. 1 éve már próbálkozás, alszámos, számláló készülékkel, sajnos ez nem vált be.

A telefonszámla az éves működési költségvetésünk (évi 48.000 Ft) nagyrészt felemésztette alig pár hónap alatt.

A tavasz folyamán meglátogatott minket ügyfélfogadás alatt Domokos László országgyűlési képviselő és a FIDESZ Magyar Polgári Párt nevében ígéretet tett arra, hogy segítségünkre lesznek minél előbb a telefon biztosításában. Elismeréssel szólt a munkánkról, részt vett rendezvényeinket is, és meggyőződött arról, hogy a helyi civil

szervezetek közül a legtöbbet nyújtjuk tagjainknak.

Segítségükkel és anyagi támogatással beszerelésre került a helyi csoport irodájába a telefonkészülék, továbbá anyagi támogatást nyújtanak a telefon üzemeltetéséhez. Ezzel egyidőben a gondozóház is kapott egy számláló készüléket, így ők is munkaidőben hívhatók a 217-502-es számon.

A FIDESZ részéről nyújtandó támogatás nem ezzel kezdődött, hiszen Hévízi Róbert képviselő úr már az előző évben is tiszteletdíját ajánlotta fel a klub helyisége padozatának rendbehozatalához, illetve az akadálymentesítési munkánkhoz. Majd ez évben szintén a FIDESZ helyi szervezete 43 fő részére biztosított ingyenes fürdőjegyet a gyulai gyógyfürdőbe. Csak a köszönet hangján tudunk szólni a FIDESZ önzetlen támogatásáról és egy gondolatban visszaidézzük a választási programjuk néhány sorát:

Az idős kor máltóságáról...

„...Az életet a méltóságteljes idősor teszi teljessé. Sok nyugdíjas számára ez egy élet munkája után sem adatott meg... Ezért közös felelősségünk figyelni rájuk, törődni velük, tenni értük...”

Köszönjük a törődést, a segítséget a helyi csoport vezetősége és tagsága nevében. Munkájukhoz a továbbiakban sok sikert kívánunk.

Tóth Mihályné

csop. vez.

Szalai Antalné

csop. vez. h.

Köszönet az idős emberek nevében!

Köszönetet szeretnénk mondani a Szociális Intézmény lakói és otthon élő nyugdíjasai nevében a FIDESZ helyi csoportjának. Tudomásunkra jutott, hogy két hónappal ezelőtt az intézményből ismeretlen tettes vagy tettesek ellopták a színes televíziót, ezért felajánlottak 60 ezer Ft-ot, melyből vásárolhattunk egy új

TV-t. Az otthon étkezők, a házigondozottak, valamint az István király úti Klub tagjai ételmisszercsomagot kaptak. Különösen nagy örömet okozott ez a színes TV most, amikor elkezdődött az olimpia.

Hálásan köszönjük!

Virág Sándorné
intézményvezető

Köszönetet szeretnénk mondani a Nagycsaládosok Egyesülete Elnökének, aki édesanyáknak és gyermekeiknek juttatta el a Kecskeméti Konzervgyár által a rászorultaknak felajánlott bébiételeket.

Köszönettel:

Megajándékozott családok

„Emlékek nélkül népeknek híre csak árnyék”
Vörösmarty Mihály

Üdvözlét Liptó és Garamszentendréről!

Ezalkalommal a Felvidék két Szentendrását mutatom be egy kissé rendhagyó módon. Évekkel korábban átutaztam Garamszentendréről és néhány alkalommal Liptószentendréről is közel jártam, ha éppen a Tatra felé mentem a Vág völgyében. A millenniumi találkozóra készülve Olvasóim megszokták már, hogy mindig friss információkkal szolgál-

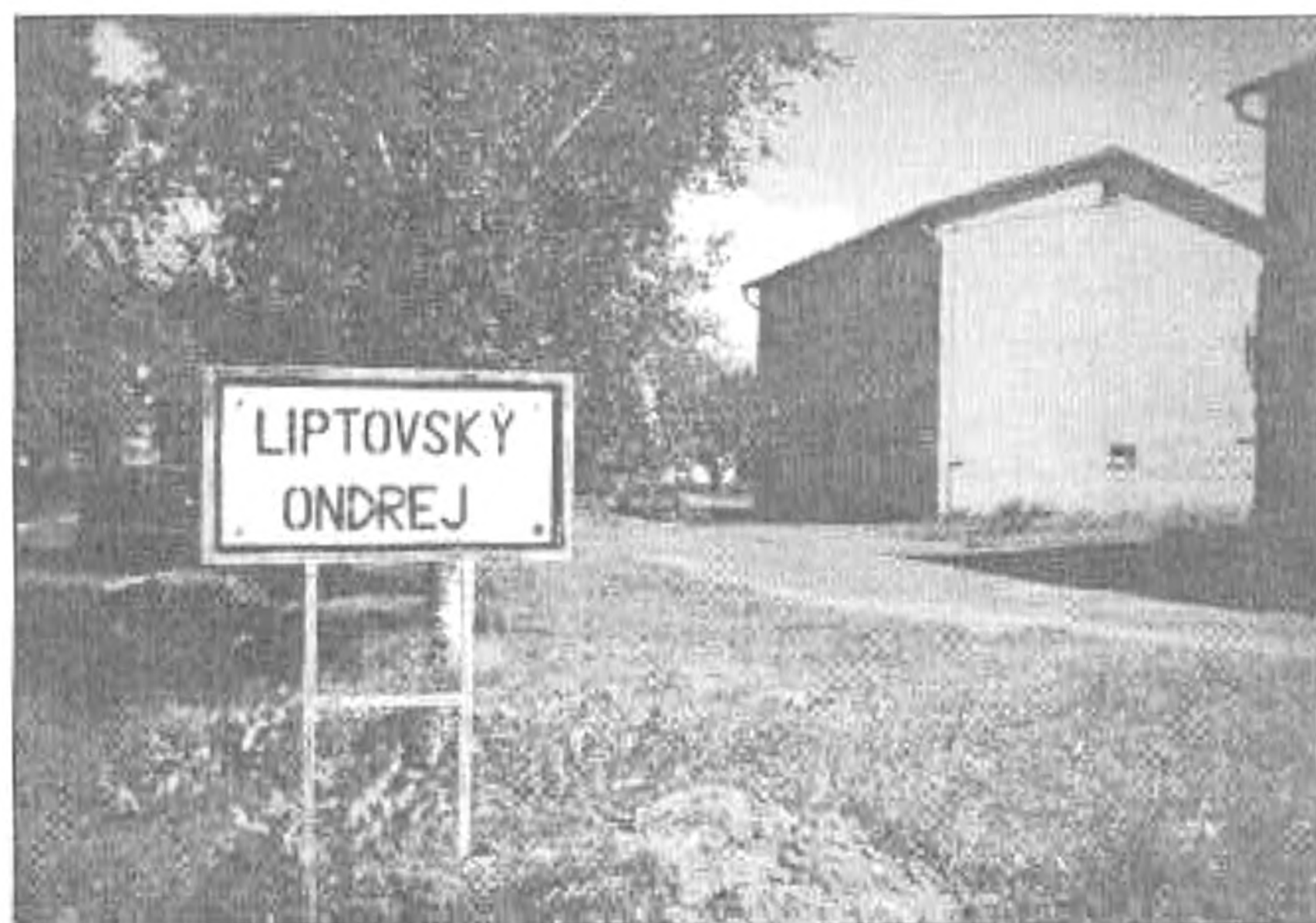
ben tolmács is volt. - kezdte Molnár Imre Zoltán.

- Melyik Szentendrával kezdtétek?

- Liptószentendréről. Zólyom Besztercebánya, Rózsahegy és Liptószentmiklós útvonalon, festői szépségű tájakon jutottunk el odáig. Pontosabban mondva, azt hittük, hogy ott vagyunk. Az útikönyv Liptovská Ondrasova néven említi Lip-

azaz Liptovsky Ondrej. Itt a polgármester először valami ügy-nököknek nézett bennünket, de aztán barátságosan fogadta a küldöttségünket. Számomra külön öröm volt látni a magyar nyelvű régi közigazgatási térképet az iroda falán. Kellemesen elbeszélgettünk még a leendő idegenforgalmi kapcsolatokról is szót ejtettünk. Iskolájuk

- Igen, Garamszentendréről, amely egybeépült Borosznóval és a közeli fürdővel. Rövid sétát tettünk a városkában. Megnéztük az első világháborús emlékművet, a temetőt, a hidat. A jó öreg Garam itt már komoly folyócskaként kanyarogva öleli körül a várost. A tornácos bejáratú római katolikus templom oltárképe Szent Andrást ábrázolja, stílusa a mi itthoni vér-

Liptószentendréről

Fotó: Hévízi

lok az adott településekről. Így lesz ez most is, csak egy kicsit másképpen. A nagy utazásra, a meghívók átadására az Emlékbi-zottság elnöke Hévízi Róbert képviselő úr és Molnár Imre Zoltán igazgató úr vállalkozott. Ezt az „Üdvözlét”-et az ő elmondásuk alapján jegyeztem le.

- Milyen segítséget kaptatok az út során?

- A Zselizén és Léván lakó ismerőseim nagyon készségesek voltak. Közülük az egyik szabadságot vett ki és elkísért bennünket. Így aztán nyelvi nehézségeink nem adódtak, mert Sanyi barátom egy-

tőszentendréről, Liptószentmiklós külvárosaként. Tanácstalanul álltunk a polgármesteri hivatalt keresve, majd két asszony a szomszédos faluba, Liptótarnócra, az ottani evangélikus paphoz irányított, akinek a neve Török, de a magyar és a szlovák mellett németül és angolul is beszél. A felesége 4 évig járt a szarvasi tanítóképzőbe. Ettől kezdve felgyorsultak az események. Megtudtuk a levéltárban, hogy Ondrasova az Andrásfalva és majd csak ezután, elhagyva Liptószentmiklóst jön a mi falunk, a várva várt Liptószentendréről,

nincs, de a szomszédos falu szülői munkaközössége szívesen besegít a szervező munkába. Búcsúzóul szép albumot kaptunk, mely a környék nevezetességeit mutatja be. A településnek evangélikus és római katolikus temploma van, ez utóbbi felújítása folyamatban van. Bejáratí ajtaja fölött Szent András képe látható egy berámázott képen.

- Tudom, szívesen időztetek volna tovább is, de néhány fotó és irány az alacsony Tatra legszebb útja. Az 1238 m magas Ördöglakodalmahágón át a Garam völgye várt rátok.

tanunkra emlékeztet. A polgármesteri hivatalban csak a titkár-nővel tudtunk beszélni. Megígérte, hogy átadja a meghívót az illetékeseknek. Szeretnénk, ha találkoznánk velük a Kárpát-medencei Szentendrások millenniumi ünnepén.

- Az az érzésem, hogy ti is úgy vagytok, mint én, mikor egy-egy ilyen útról megérkezünk, hogy a Felvidék az a lelkeket ejti rabul, Erdély meg a szívemet. Mondhatnám úgy is, hogy a Tatra felemel, a Hargita megölel. Köszönöm a beszélgetést. Üdvözléssel: Bódi Mária

Garamszentendréről

Fotó: Hévízi

110 éve született Reményik Sándor (1890-1941)

1890. augusztus 30-án Kolozsváron született Reményik Sándor költő. Neve sokak számára ismeretlen volt, s talán az a mai napig. Az irodalmi világ ismerte és elismerte művészi tevékenységét, a magyarországi irodalmi lexikonokból, antológiákból, kortársainak életútját bemutató könyvekből azonban neve kimaradt, a magyar olvasóközönség számára ő nem létezhetett. A kommunista hatalomnak nemkívánatosak voltak költeményei. Hogy miért? Középiskoláit szülővárosában végezte, majd itt folytatott jogi tanulmányokat, amelyeket

szembetegsége miatt nem fejezett be. Neves építész apjától örökölt vagyona lehetővé tette, hogy 1916-tól csak az irodalomnak élhessen.

Első verseskötete 1918-ban jelent meg (Fagyöngyök). A Nyugat első nemzedékének hatása érezhető az ebben közreadott költeményeiben. Az ez után megjelenő két könyvét (Mindhalálig, Végvári versek) azonban Végvári álnéven adta ki. A szétdarabolt ország feletti keserűség, az Erdély elcsatolásán érzett mély fájdalom versei ezek. A kisebbségbe szorított erdélyi magyarságot buzdította bennük kitartásra. Legyőzöttségében és megalázottságában is a kivándorlás ellen emelte fel szavát.

„Itthon maradok én!

Károgya és sötéten,

Mint téli varjú száraz jegenyén.

Még nem tudom:

Jut-e nekem egy nyugalmas sarok,

De itthon maradok.”

(Eredj, ha tudsz...)

Versei sokak életérzését fejezték ki ezekben az években. A Végvári név a belenyugvást nem ismerő irredentizmus fogalmával forrt egybe, pedig ő ennél mélyebb, győtrődebb, igazabb költő volt.

1921-től főszerkesztője lett a Pásztortűz című folyóirat-

nak, majd 1926-ban egyik alapítója az Erdélyi Helikon-nak. Sokat betegeskedett, s betegsége mégmélyebb hívóvételre. Istenes verseit Kenyér helyett (1932) címmel rendezte sajtó alá.

A 30-as évek második felétől verseinek hangvétele megváltozott, „Végvári elhallgatott”.

„Nem a mi dolgunk igazságot tenni,

A mi dolgunk: csak igazabbá lenni...”

(Miért hallgatott el Végvári - 1933)

Erdély, az ott élő magyarság mély szeretete, a sorsuk iránti aggodás azonban megmaradt. Költészetében a kisebbségi léthez, az erdélyi hagyományokhoz: nyelvhez, kultúrához, történelemhez való ragaszkodásra tanított. E korszak verseskötete a Romon virág (1935)

„Fogcsikorgató türelennel,

Összeszorított szájjal -

Krisztus-követő bús próbálkozással,

Majd daccal, lobbanóval,

Fojtott igével és visszanyelt szóval,

Tenyérrel, mely sima örökké,

Csak a zsebben szorul ököllé -

Keserű, tehetetlen nevetéssel

Békülve meg akármilyen renddel -

Nem csodálkozva már - és csodálkozva mégis,

Hogy rajtunk ez is, az is meg-esett:

Hordozzuk, testvéreim, ezt a hordhatatlan,

Kínszenvedést virágzó életet.

Ahogy lehet...”

(Ahogy lehet)

Az ahogy lehet jelszavát sokan vallották magukénak akkoriban Erdélyben.

A fasizmus európai térhódítása és a háború fenyegető része hatására költészetében egyre erősödő humanista, antifasiszta vonulat jelent meg. Megérte még Észak-Erdély visszacsatolását 1940-ben, örült is neki, de élesen bírálta verseiben a bevonuló magyar tisztviselők öntelt magatartását, és a magyar királyi kormány erdélyi politikáját.

1941-ben Baumgarten-díjat kapott (Baumgarten-díj: 1928-47 között a legjelentősebb magyar irodalmi díj, mely a Baumgarten Ferenc esszéíró által létrehozott alapítvány jóvődelméből minden évben január 18-án jutalmakat és évdíjakat osztott ki. Az alapítvány döntéseit a két kurátor - Babits Mihály és Basch Loránd ügyvéd - valamint nyolctagú tanácsadó testület hozta.), s még ebben az évben, de már halála után, az MTA nagydíjával ismerték el munkásságát. 1941. október 24-én hunyt el Kolozsváron.

Mné

A Magyar Igazság és Élet Pártja politikai hitvallásának lényege

A MIÉP politikai hitvallásának lényegét összefoglalva mindekelőtt le kell szögezni, hogy bármilyen ellenkező tartalmú híresztelésekkel szemben nem szélsőséges párt. Ezt a jelzőt azon politikai körök és médiajancsárjaik igyekeznek ráragasztani, amelyeket már maga az elnevezése is irritál, hiszen magyarságról, igazságról és életéről szól.

Ez az a társaság, amely az elmúlt évtizedek során előbb kelet felé, az utóbbi tíz esztendőben pedig nyugat felé árulta elvteleit a hazát. Ők azok, akik mindig valahonnan várják az ukázokat, s azokat még a magyarság érdekei ellenére is végrehajtják. Akik az elmúlt évtizedben saját zsebre privatizálták el illetve árusították ki bagóért a magyar nemzeti vagyont, s a Bokros-csomaggal alkotmányellenes módon csavarták ki a gyermekek kezéből az utolsó szelet kenyeret. Akik a szociális érzékenységet

mindig csak ellenzékben ismerik, kormányzásuk alatt pedig emberek millióit kényszerítették a segélyekből való élésre. Akik ma szövetséget alapítanak az Európai Magyarországgal, s különböző „civil” szervezetek mögé bújva igyekeznek mindent lejárni, ami magyar. Akik „független” újságírókon keresztül jelentik fel saját országukat külföldön, mondván: erősödnek az antiszemita, rasszista, fasiszta, nacionalista jelenségek Magyarországon. Ők ragasztják - a másság és a tolerancia jegyében - ezeket a címkéket mindazokra, akik az ő véleményükkel nem értenek egyet, s alkalmazzák a kettős mércét. Akik ma a magyar Millennium évében sokallják a központi ünnepségek költségeit. Vajon mikor jut eszükbe elszámolni több, mint negyven év április negyedikének, május elsejének és november hetedikének költségeivel? Nos ezek a csoportok szélsőségesek le a MIÉP-et.

A MIÉP törvényesen bejegyzett, a párttörvény alapján működő parlamenti párt. Tagjai, vezetői és szervezetei senki tulajdonát nem államosították, nem söpörték le a padlást, nem verték be senki a kolhozokba, nem akasztottak, vagy akasztattak fel senkit, nem vettek részt az '56-os forradalom vérbefojtásában és az országba nem hívták vissza a megszálló orosz csapatokat. A párt országos jelmondata a „Se nem jobb, se nem bal, keresztény és magyar!” is azt bizonyítja, hogy éppen a MIÉP az, amely elutasít minden szélsőséget, és az egyenlő mércével való mérés híve. Ugyanúgy elutasítja a fasizmust, mint a kommunizmust. Amely párt vallja, hogy éppúgy nem lehet előnye, mint hátránya senkinek a származása. A MIÉP politikai hitvallásának a lényege ennyiben foglalható össze. Egy félreértést illetve szándékos csúsztatást azonban még a helyére kell tenni. A MIÉP nem tagja a kormánykoalíci-

ónak, és semmilyen szinten nem állapodott meg a kormánnyal. Konstruktív ellenzéki párt, amely azt jelenti, hogy minden olyan döntésében támogatja a jelenlegi kormányt, amely a magyarság fennmaradását, gazdasági és politikai szuverenitását erősödését biztosítja. Erre senki sem kérte, mégis megteszi, ha szükségét látja. A párt viszont a későbbiek során sem kíván semmilyen szinten együttműködni az utódpart MSZP-vel és az álliberális SZDSZ-szel.

A MIÉP a kisemmizett, tudatosan létbizonytalanságban tartott kisemberek pártján áll, s olyan Magyarország megteremtésében érdekelt, ahol több a bölcső, mint a koporsó, ahol mindenki bátran megvallhatja magyarságát és ahol nemcsak az egy kiló szőget eltulajdonítót, hanem a milliókat elszóló nyakkendőst tolvajokat is elszámoltatják illetve megbüntetik.

A MIÉP helyi csoportja

Nyári táborok a Hunyadi János Általános Iskolában

A tavaly bevált gyakorlat szerint az idei nyáron is napközis táborokba várta tanulóit az iskola. A június 25-29-e között rendezett tánc-táborba közel 60 gyermek jelentkezett. A nagy létszám miatt csoportbontás vált szükségessé. Az 1. és 2. osztályosokkal 8-10 óráig, a 3-4-esekkel 10-12 óráig táncolt Kiss Éva gyermektánc-oktató. Mivel a résztvevők nagy része nem rendelkezett előképzettséggel, így a hét folyamán a népi játékok kerültek előtérbe. Ezek mellett táncokat is tanultak. A kicsik a dunántúli-ugrós, míg a nagyok a dél-alföldi ugrós lépéseivel ismerkedtek meg. Az új lépésekből a hét végére rövid tánc kerekedett.

Kézműves foglalkozásra hívta a gyerekeket júl. 10-15-ig Zeitler Róbertné kézműves szakoktató. A hét folyamán több anyaggal is megismerkedtek: bőriztek, gyöngyöt fűztek, szalmacsillagot és csuhébabát készítettek. A hét végén különböző fonásokat tanultak. A foglalkozáson részt vett 16 gyerek kellemes élményekkel és sok szép dologgal tért haza. A foglalkozások menetét segítette Farkas Borbála, aki gyakorlatát töltötte ezen a héten az iskolában. Türelmét köszönjük.

Július 17-21-e között került megrendezésre a disputa tábor Kötelesné Horváth Györgyi tanítónő vezetésével. A hét folyamán a gyerekek sok beszédfejlesztő játékot tanultak. Minden nap más témáról vitakoztak a disputa szabályai sze-

rint. Legjobban a „Városban vagy falun élni jobb” témakör tetszett nekik. Pihenésképpen képességfejlesztő játékokat is játszottak, ahol mindenki jól érezte magát.

Ebben az évben is megrendezésre került a számítástechnika nyári tábor Babák Zoltán tanár

A rajzolás, festés hete augusztus 7-11-ig zajlott Nyerges Gáborné tanár nével. A létszám a várt-nál szerényebb volt, naponta 10-12 tanuló, de így kis csoportokban igazán közvetlen és családiasak voltak a foglalkozások. Több idő jutott az egyéni fejlesztésekre is. Lepkeország

bácsi irányításával, melyen főleg alsós tanulók vettek részt nagy számban. Az elmúlt tanévben 5 új géppel bővült az iskola gépparkja, így a gyerekek már korszerű számítógépeken ismerkedhettek meg az operációs rendszer, rajzolóprogram és a szövegszerkesztő rejtjelmeivel és gyakorolhatták korábban szerzett tudásukat. A sok munka mellett nem hiányozhattak a készségfejlesztő játékok sem.

lakóit teremtettk meg különböző technikák gyakorlásával. Másnap kavics világot alkottak. Mire emlékeztethet egy kavics? Szerdán napraforgó volt a téma, mint gyönyörű nyári növény. Ezek már a folyosót díszítik akvarellbe és pasztellbe átírva. Le-rajzolták, lefestették, majd megették...? Mi volt ez? A dinnye: sárgában és görögben. Ezek közül is már pár kép a folyosót díszíti. Jó érzés lesz a téli

hidegben majd a nyári meleg, dinnyés napokra visszagondolni.

Az idén nyáron is találkozott a gyerekekkel egy héten át Szító Mónika tanár néni, hogy német nyelvi tudásukat bővítse. Minden nap két témakört tekintettek át, azok szókincsét elevenítették föl. Minél játékosabban tanultak, annál nagyobb volt a kedv a gyerekek arcán. Először lerajzolták a tárgyakat, utána megnevezték, s végül pontosították a névelőt, hiszen örökös problémát jelent: a DER, DIE, DAS. Pénteken zene és sütemény mellett verseny formájában gyűjtötték össze és ismételték át a hét folyamán elhangzott szavakat és kifejezéseket.

A tanév végén 25 5. osztályos jelentkezett Rábáné Fazekas Erika tanár néni angol nyelvi táborába. Ez jó alkalom lett volna a tanévben tanult ismeretek fel-elevenítésére. Sajnos kezdéskor 9 fő jelent meg, így a programok csak részben valósultak meg. Az első részben játékos bemelegítés volt, majd a 6. osztályban elengedhetetlen igék megtanulását kezdték el. Ezután néhány nyelvtani részt ismételték át, a végén pedig rejtveny-fejtő bajnokságot rendeztek.

A kollegák nevében köszönöm az iskolának a lehetőséget, a gyerekeknek a részvételt, hiszen a kellemes és hasznosan eltöltött időre mindenki jó érzéssel és szeretettel gondol vissza.

Kiss Éva
tanító

Katonasírok felkutatása

Mikolaj Bertics Mihály a Magyar Újságírók Közösségének tagja az alábbi levéllel keresett meg.

Mivel az anyakönyvekből a leírt esetet beazonosítani nem tudtam, így kérem, hogy akinek a megtörtént eseménnyel kapcsolatosan bármilyen adat rendelkezésére áll, úgy keressen fel a Polgármesteri Hivatal 5. sz. hivatali helyiségében.

Köszönettel:

Bagi Erika
anyakönyvvezető

*

Tisztelt Bagi Erika!

Egy szomorú II. Világháborús történet megírása közben, valamint az ismeretlen katonák sír-

jainak felkutatása következtében van egy olyan szál, amely Békésszentandrásához fűződik. Forrásom Nagy Lajos dobozi illetékességi (1926), aki 1944 október 06-án Békésszentandrásra tartózkodott és a következők szerint írja le az akkori eseményeket:

„Doboz községből is elvitték a leventéket Dunántúlra, hogy majd onnan Németországba vigyék tovább. Én is egy ilyen szállítmányba kerültem. Tiszaföldvárig vonaton vittek, este érkezünk oda, egy őrmester fogadott bennünket. Egy kocsmába szállásoltak el éjszakára, mondván - holnap irány Dunaföldvár! Másnap azonban már senki sem foglalkozott velünk. Megemlíttem, hogy köztünk voltak olyan

emberek is, akik soha nem voltak katonák, tehát ezeket is behívták.

Tanácsaltanok voltunk, de végül úgy döntöttünk, hogy - irány vissza Dobozra, de az idősebbek nem merték vállalni ezt a rizikót. Kerülve a főutat, dűlfúton igyekeztünk haza. Nekem volt egy térképem arról tájékozódunk.

Oroszokkal szemben 30-án találkoztunk először (elég furamódon) mi a békésszentandrasi Kőrös hídon ők a levegőben. Ekkor már az utak zsúfolásig voltak menekülővel.

Magyar, német, katona és civil egyaránt menekült az oroszok elől. Egyedül mi, tizen leventék meneteltünk az áradattal szemben. Mondták sokan, hogy for-

duljunk vissza, de a honvágy elnyomta a félelmünket. A hídon történt, hogy egy vadászrepülő zuhanó-repülésben vetődött ránk. Legelőször egy német katona ismerte fel s kiáltotta: „ruszki!” Pillanatok alatt mindenki eltűnt a hídról és az úttestről, de szerencsénkre a repülőből nem lőttek. Ekkor megijedtünk és mi is visszafordultunk és a falu szélső házában kértünk menedéket.

Pár napot tartózkodtunk itt. Egyik nap, azt hiszem október hatodika volt, tanúi voltunk egy esetnek. Dél körül lehetett az idő, a falu melletti szántóföldeken, az asztagok közt (még nem volt elcsépel-

(folytatás a következő oldalon)

(folytatás az előző oldalról)

ve a gabona) magyar huszárok (lovass katonák) igyekeztek a Tisza felé. Majd láttuk, hogy két lovas kiválik közülük és közeledik a faluhoz. Az egyik ingatag ült a lovat a másik pedig támogatta, talán sebesült lehetett (vagy ittas!). A faluba értek, majd kis idő elteltével a faluba beözönlöttek az orosz tankok. Erős motorzúgás és fegyverropogás verte fel a csendet.

Mikor minden elcsendesedett bemerészkedtünk a központba és megtudtuk, hogy a huszárok bementek egy udvarba, ahol egyébként bort mértek, a lovakat meg kint hagyták az utcán. Ekkor jöttek az orosz tankok. Mindkét katona kiugrott a tankok hallatán, de az egyiket már az ajtóban halálos lövés érte, ugyanis az oroszok felszólítás nélkül lőttek. A másiknak sikerült felugrania a lovára és párhuzamosan vágta a tankok mellett úgy 150-

200 méteren, de ő is elesett. Borzalmas látvány volt. Mi még aznap továbbmentünk." Eddig tart a forrás idézete Békésszentendréről kapcsolatosan. Az ellen tiszteletbeli kérésem, hogy amennyiben a fentiek szerint be tudják azonosítani a két magyar hősi halottat és Békésszentendrén anyakönyveztek a halálukat írják meg nekem az anyakönyvi bejegyzés tartalmát, valamint a temetői kataszter számát.

A fenti két hőstől kívül érdekelne valamennyi hősi halott bejegyzése, vagy sírhelyének a meghatározása a községből, vagy környékéről. Csak a magyar honvédsírokat keresem. Szolgálatukat köszönöm és Isten áldását kérem Önökre.

Tisztelettel:

Mikolai Bertics Mihály
A Magyar Újságírók
Közösségének tagja

„Mert a mértékletesség és a lélek békessége az éték legjobb fűszere”

ARANYKINCSTÁR

Szeptember az nemcsak az ősz, hanem egy új élet, az iskolai élet kezdete is, annak ellenére, hogy az idén egy héttel hamarabb szólal meg a csengő. Ebből az alkalomból néhány megszívlelendő jótanácsot szeretnék ajánlani kedves Olvasóimnak, melyeket Beregszászon jegyeztem le.

Gyerekek nevében

Beszélgj velem úgy, mintha felnőtt lennék!

Játssz felem úgy, mintha gyerek lennék!

Bízz bennem! Adj nekem feladatot!

Majd meglátod, milyen ügyes vagyok.

Dicsérj meg, ha megérdemeltem!

Igazságtalanul ne büntess engem!

Ha úgy érzem teher vagyok neked,

boldogtalan leszek. Rossz gyerekek!

Ha a bolt minden játékát elém rakod,

mit ér, ha önmagad helyett adod?

Játssz velem, mintha gyerek lennék!

Beszélgj velem, mintha felnőtt lennék!

Ami nekem fontos, vedd komolyan!

Csak akkor szólj rám, ha komoly oka van!

Ne tiltsd meg, amit meg kell tennem!

A világot kell felfedeznem!

Lelki kincseink gyarapodása után jöjjön a fakanál! Mindig szívesen közlöm az Olvasóktól kapott recepteket. Íme a legújabb szerzeményem, melyet Csermelyi Aladár úrtól kaptam. GYUVECS, ahogyan Zentán készíti Szlavnity Miladinné, Szavéta néni. Rizst olajban megfuttatunk, sózunk, felöntjük vízzel és puhára pároljuk. A zöldpaprikát hosszában szeletekre vágjuk, úgy gusztusos, ha piros színűek is vannak benne. Forró olajba tesszük, sózzuk és fedő alatt puhára pároljuk, lesütjük. Könnyen odakapja, egy kevéske vizet öntsünk alá! Sertés tarját szeletelünk, személyenként 1-2 db-ot. Forró zsírban mindkét oldalát pirosra sütjük. Nem sózzuk, nem szórunk bele villát. A jénait kizsírjuk, szeletelt vöröshagymával kibélel-

jük. Rizst teszünk bele, rá a hússzeleteket, fűszereket és tejföllel besimítjuk. Erre jön a következő réteg rizs, rá a dinsztelt paprika és a tejföl. A harmadik réteg rizs tetejére szeletelt paradicsomot teszünk, megtejfölözzük és a pecsényesírral megöntözzük. Lefedve betesszük a hideg sütőbe, alágyújtunk és addig sütjük, míg körben a hagyma szép rózsaszínű lesz.

A Bácskából irány a Dunántúl! Sobri Jóska, Savanyú Józsi híres betyárok voltak. Idővel szerencsecsillaguk leáldozott, de a BAKONYI BETYÁRLEVES napjainkban is sokak kedvence. Hozzávalók: 10 dkg kolozsvári szalonna, 25 dkg gomba, só, bors, zsályalevél, kakukkfű, csipetnyi cukor, 1 l húslé, 1 babérlevél, 2,5 kanál olaj, 1,5 kanál liszt, vöröshagyma, fűszerpaprika, 10 dkg lángolt kolbász, 1 dl tejföl.

A szalonnát kisütjük, a töpörtöt tegyük félre. Pároljuk meg a zsíron a gombát, fűszerezzük, felengedjük a húslével és beletesszük a babérlevelet. Puhára főzzük. Az olajon rántást készítenek hagymával, papriká-

val színezzük és hideg vízzel felhígítva a leveshez öntjük. Befőzzük a kolbászt, apró szeletekre vágottan, csipetke tésztával gazdagítva tejföllel tálaljuk.

A GYÜMÖLCSÖS KOCKA az év minden napján elkészíthető befőttből vagy mirelithől. De a legjobb a mindenkor friss gyümölcsből sütni. Hozzávalók: 10 dkg liszt, 2 dkg élesztő, 1 dl tej, pici cukorral kovásznak, 40 dkg liszt, 5 dkg zsír vagy vaj (nem Rama), 10 dkg cukor, 4 db tojás sárgája, egy kevés tej. Összeállítjuk a tésztát, jó könnyűre kidagasztjuk. Tepsibe simítjuk, megszórjuk grízzel és az éppen kéznél lévő gyümölccsel (szilva, alma, körte) beborítjuk. Egy órát kelesztjük. Előmelegített forró sütőben jó félig megsütjük. A tojások fehérjét 15 dkg cukorral felferjük és 15-20 dkg darált dióval elkeverve a tésztára simítjuk és jó 10 percig szárítva sütjük.

Kellemes csemegézést kívánok és várom a recepteket, melyeket előre is köszönök.

Bódi Mária

KÉZILABDA

Eredmények:

Ifi:

Békésszentendrész KK - Békéscsaba ENK II. 12:4

Békésszentendrész KK - Békéscsaba ENK I. 7:31

Békésszentendrész KK - Doboz 7:11

Felnőtt:

Békésszentendrész KK - Békéscsaba ENK 18:25

Békésszentendrész KK - Doboz 13:20

A bajnokság kezdete előtt nagy vereség érte a csapatot. Külön-

böző okok miatt hét játékos kivált a felnőtt keretből, ami azt jelenti, hogy a két csapatot újra kellett szervezni. A játékosok nincsenek összeszokva, ennek ellenére megpróbálnak játszani és maximálisan küzdeni a csapattal. Sajnos az eredmények nem jönnek még az ismert okok miatt, de sok szép játékot lehet látni, ami bizakodásra ad okot. Biztos vagyok benne, hogy később kamatozni fog.

Apáti N. Ferenc

Sakk-hírek

Augusztusban került megrendezésre Szarvason a VII. Szent István Király Kupa nemzetközi sakkverseny.

A C csoport abszolút győztese Csipai Levente lett 9 ponttal, aki az utánpótlás csoportban minden ellenfelét legyőzte. Ebben a csoportban korosztály szerint történt a díjazás, így Csipai Levente a felsős fiúknál

I. helyezett, míg az alsós lányoknál Molnár Katalin II. helyezett lett.

*

Szeptember 8-10. között került megrendezésre Ajkán a VIII. Kossuth Kupa Diák Sakkverseny, ahol a felsős fiúk kategóriájában Csipai Levente III. helyezést ért el.

SPORT

LABDARÚGÁS

Bajnoki eredmények

2. forduló

Nagyszénás - Békésszentandrás 1:4 (0:0)

Nagyszénás 150 néző, vezette: Petrovski

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Szabó, Mrena, Prjevara A. (Dankó), Kovács, Farkas (Miknyik), Palotai, Bakró, Bordács, Zahorecz (Litvai).
Gólszerzők: Bakró, Kondacs, Litvai, Miknyik

Az első félidőben nagy lendülettel támadtak a hazaiak, de a Hunyadi jól védekezve megakadályozta, hogy vezetést szerezzenek. A második félidő elején a hazaiak megszerezték a vezetést, de egy játékosuk kiállítása után teljesen megváltozott a játék képe. A Hunyadi tetszetős játékkal, szebbnél szebb gólokkal biztosan nyerte a mérkőzést. Varga László: „Az egész mérkőzésen csapatom akarata érvényesült.”

Jók: Bencsik T., Mrena, Kovács, Bakró, Bordács, Litvai

Ifjúsági mérkőzésen:

Nagyszénás - Békésszentandrás 1:8

3. forduló

Békésszentandrás - Kunágota 10:0 (4:0)

Békésszentandrás 150 néző, vezette: Laurovics.

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Mrena, Juhász (Dankó), Prjevara A., Kovács N., Farkas R., Palotai, Bakró, Bordács, Zahorecz (Miknyik).

Gólszerzők: Kovács N. 3, Bakró 2, Miknyik 2, Dankó, Farkas R. Bencsik T. (11-esből)

Már az első félidő elején látszódtott, hogy ezen a mérkőzésen a Hunyadi magabiztosan játszik, s lövi a gólokat, pedig az ellenfél is eddig veretlen volt. A második félidőben tovább folytatódott a gólgyártás és egy ritkán látható kétszámjegyű győzelem született.

Varga László: A hétközi feszült készülődés után gólfesztivált rendeztünk. Gratulálok csapatnak, mely nagy örömet szerzett szurkolóinknak. Jó játékvezetés. Jók: Az egész csapat dicséretet érdemel jó játékáért.

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Kunágota 11:1
Az ifi csapat is minden dicséretet megérdemel.

4. forduló

Újkígyós - Békésszentandrás 1:1 (1:1)

Újkígyós 300 néző, vezette: ifj. Christán.

Hunyadi: Petrás - Bencsik T., Mrena, Juhász (Dankó), Prjevara

ra A., Kovács (Miknyik), Farkas, Palotai, Bakró, Bordács, Zahorecz (Litvai).

Gólszerző: Bakró

A Hunyadi már a 2. percben gólt szerzett, amit a hazaiak a félidő végére kiegyenlítettek. A második félidőben mindkét együttes bátran támadott, de a küzdelmes, élvezetes mérkőzésen már nem változott az eredmény.

Varga László: „Úgy érzem, a döntetlen eredmény igazságos.”

Jók: Bordács, Bakró, Prjevara, Mrena.

Ifjúsági mérkőzésen:

Újkígyós - Békésszentandrás 2:3

5. forduló

Békésszentandrás - Sarkadkeresztúr 0:0

Békésszentandrás 200 néző, vezette: Mihálik.

Hunyadi: Kondacs - Bencsik T., Mrena, Juhász (Litvai), Prjevara A. (Oravecz), Kovács, Farkas, Palotai, Bakró, Bordács, Zahorecz (Dankó).

Kiállítva: Mrena (második sárga lap után).

A vendégek ezen a mérkőzésen jól megszervezték a védekezésüket és így a kissé görcsösen játszó Hunyadi nem tudta tovább növelni győzelmei számát.

Varga László: „A betömörülő vendégek ellen nem találtuk meg az ütőt erő, így igazságos döntetlen született.”

Jók: Kondacs, Bencsik T., Bordács

Ifjúsági mérkőzésen:

Békésszentandrás - Sarkadkeresztúr 7:0

6. forduló

Füzesgyarmat - Békésszentandrás 4:0 (2:0)

Füzesgyarmat 200 néző, vezette: Nagy L.

Hunyadi: Kondacs - Bencsik t., Szabó J., Juhász (Bencsik), Prjevara A., Kovács, Farkas (Litvai), Palotai, Bakró, Bordács, Zahorecz (Oravecz).

Küzdelmes első félidőben a hazai csapat szerencsés körülmények között szerezte meg a vezetést. Ezután a Hunyadi kissé fejtellenül kitámadott és emiatt a gyarmatiak sorozatban kerültek helyzetbe, amit ki is használtak és ilyen arányban is megérdemelten győztek.

Székely László: „A győzelmet jobban akaró csapat nyert.”

Jók: Kovács, Kondacs

Ifjúsági mérkőzésen:

Füzesgyarmat - Békésszentandrás 2:5

A bajnokság állása

1. Mezőhegyes	6	4	1	1	15-9	13 pont
2. Újkígyós	6	4	1	1	9-5	13 pont
3. Békésszentandrás	6	3	2	1	18-6	11 pont
4. Szabadkígyós	6	3	2	1	9-7	11 pont
5. Nagyszénás	6	3	1	2	13-13	10 pont
6. Kaszaper	6	3	1	2	10-10	10 pont
7. Füzesgyarmat	6	3	-	3	15-9	9 pont
8. Elek	6	3	-	3	7-10	9 pont
9. Doboz	6	2	2	2	8-6	8 pont
10. Gádos	6	2	1	3	9-10	7 pont
11. Sarkadkeresztúr	6	1	3	2	10-9	6 pont
12. Oh. Rákóczi Vasas	6	1	3	2	10-11	6 pont
13. Mezőkovácsháza	6	2	-	4	8-15	6 pont
14. Kunágota	6	2	-	4	7-19	6 pont
15. Kamut	6	1	2	3	8-13	5 pont
16. Békéssámson	6	1	1	4	9-13	4 pont

Fabó István

KAJAK-KENU

Augusztus utolsó hétvégéjén egymás utáni napon két kajak versenyt is rendeztek megyénkben.

Szombaton Békésen a hagyományos Békés-kupa versenyen vettek részt a résztvevők. Vasárnap az egész mezőny átköltözött Szanazugba, ahol a szervezők - a 2 éve alakult kajak-kenu klub vezetői - mindent megtettek azért, hogy ezzel a versennyel is népszerűsítsék a sportágat a Körösnek ezen a szép vidékén. Sajnos ez a törekvésük nem teljesült maradéktalanul, mert a vízrendőrség nem engedélyezte a versenyzést a kemping előtti Körös-szakaszon. Tudniillik a cél mögött haladt át a komp, amit a rendőrség veszélyesnek ítélt, így a célt több, mint 200 méterrel lejjebb kellett tenni. Így viszont a közönség semmit sem látott a versenyből. Ennek ellenére végül is rendben lezajlott a verseny.

A mi versenyzőinknek ez volt az évad utolsó versenye. Békésen indultak először versenyen azok a fiatalok, akik a nyár közepén kezdtek el kajakozni Sinka Péter vezetésével. Az első verseny eredménye mindig meghatározó, ha sikert érnek el, ez lendületet adhat a további munkához. Szereplésükhöz gratulálunk és még sok sikert kívánunk nekik.

Eredmények:

MK-1 kölyök fiú III. 2000 m 2. Szatmári Tamás

K-1 serdülő fiú V. 2000 m 5. Sindel Imre

K-1 serdülő fiú V. 1000 m 3. Sindel Imre

K-2 kölyök fiú IV. 1000 m 3. szatmári Tamás - Szabó Gergő

K-2 fí felnőtt 1000 m 1. Nagy Károly - Patkó Róbert

K-1 női ifi 1000 m 3. Sindel Anna, 4. Sinka Dóra

MK-1 leány előkészítő 500 m 4. Kóródi Krisztina, 5. Szín Szandra, 6. Berényi Diána, 9. Aszódi Diána

K-1 női ifi 500 m 3. Sinka Dóra, 4. Sindel Anna

K-2 kölyök fiú IV. 500 m 2. Lénárt Róbert - Fazekas András

K-2 fí felnőtt 500 m 2. Nagy Károly - Patkó Róbert

K-1 kölyök fiú IV. 500 m 3. Lénárt Róbert

MK-1 gyermek fiú II. 500 m 1. Ambrus Balázs, 2. Bohák Ádám

K-1 női felnőtt 200 m 2. Sinka Dóra, 4. Sindel Anna

Szanazug:

MK-1 kölyök fiú III. 2000 m 1. Szatmári Tamás

K-1 serdülő fiú V. 2000 m 3. Sindel Imre

K-1 serdülő fiú V. 1000 m 3. Sindel Imre

K-1 női ifi 1000 m 3. Sindel Anna

K-1 serdülő fiú V. 500 m 5. Sindel Imre

K-1 női ifi 500 m 3. Sinka Dóra, 4. Sindel Anna

K-2 kölyök fiú IV. 500 m 2. Lénárt Róbert - Fazekas András

K-1 kölyök fiú IV. 500 m 2. Lénárt Róbert

K-2 serdülő fiú V. 500 m 1. Sindel Imre - Varga István (Gyomaendrőd)

K-1 női felnőtt 2. Sinka Dóra, 3. Sindel Anna

Fabó István

Univerzál Rt. Vas-Műszaki Áruház ajánlata:

UNIVERZÁL
KERESKEDELMI
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Üzletünkben igénybevehető a **MAGYAR CETELEM Bank Rt.**
speciális **kamatmentes hitele.**

Futamidők: 5-6-8 hónap.

5 hónapos hitelnél 50% előleget kell befizetni,

6-8 hónapnál 10%-ot.

Igénybevehető kamatos hitelek is, futamidő: 12-36 hónap, minimális
önrész 20%.

Szükséges okmányok: érvényes személyi igazolvány, adókártya, legutolsó
telefonszámla, villany vagy gázzámla, munkáltatói igazolás, nyugdíjasok
esetén nyugdíjas igazolvány és az utolsó nyugdíjszelvény.

A hitelkérelmét a helyszínen intézzük! Bővebb felvilágosítás üzletünkben.

Cím:

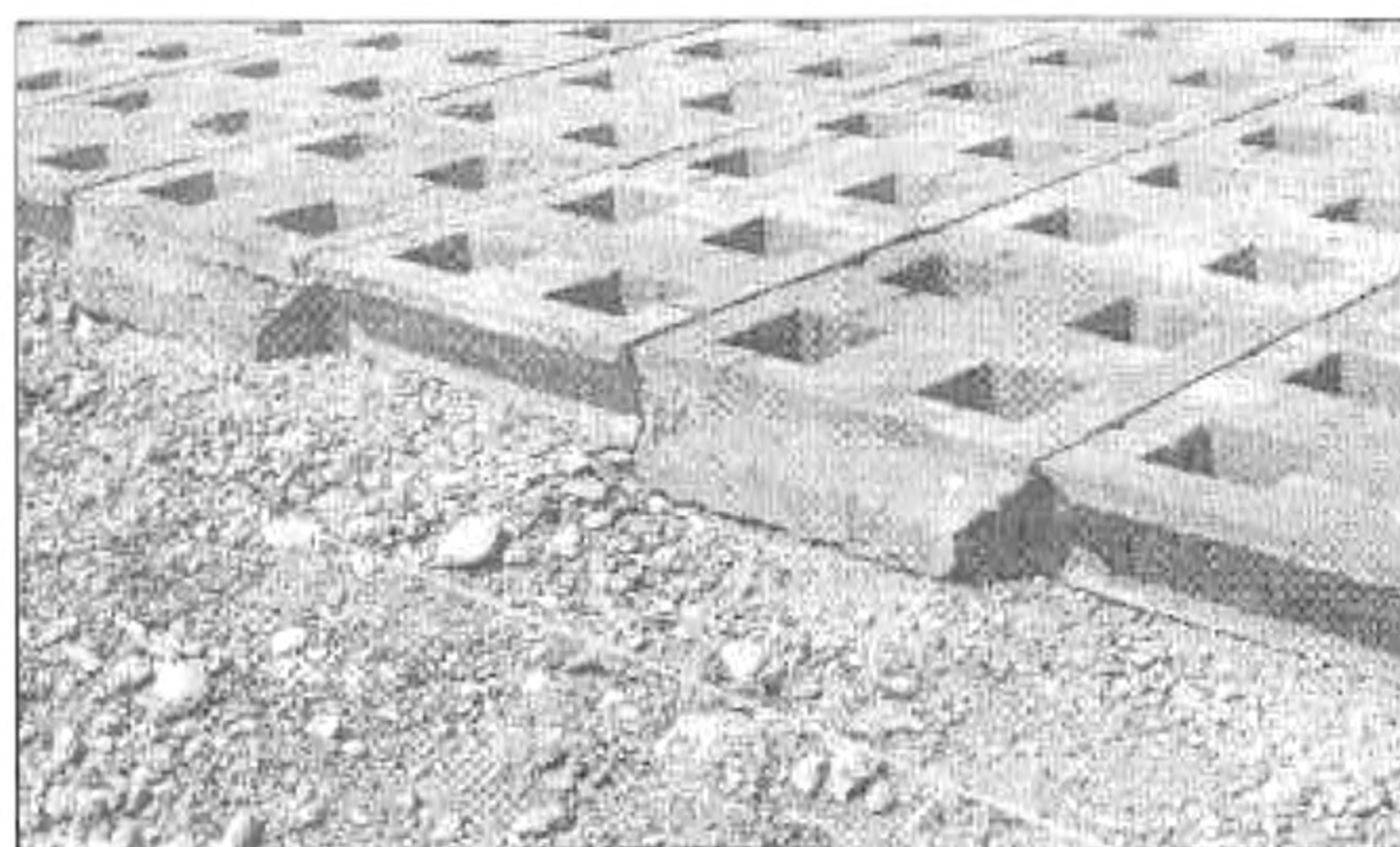
Szarvas, Szabadság út 50-52.

Telefon: 66/311-528

magyar cetelem

ÚJ TÉRBUKOLÓ KÖVEK

Magyar szabadalom alapján
gyártott különleges alakú
tömör és gyephézagos
térburkoló kövek,
vízépítési műtárgyak,
földművek,
csapadékvíz-elvezető
csatornák burkolásához
tömör és gyephézagos
kivitelben,
30x30x6 és 30x30x8 cm
vastagságban.

ARGOMEX®

Építészeti és Kereskedelmi Kft.

5561 Békésszentandrás,

Kisfaludy u. 30.

Tel./Fax: 66/313-439